

WIADOMOŚCI RATUSZOWE

24 kwietnia 2020

Nr 9 (988)
ISSN: 1234-1764

Informator Urzędu
Miejskiego w Cieszynie

POZWÓLMY PRZYRODZIE ŻYĆ

Jak przeciwdziałać skutkom
ocieplania się klimatu?

S. 10-11 >>

TĘSKNIĘ ZA TOBĄ CZECHU

Rozmawiamy ze Stefanem
Mańką o banerach i tęsknocie.

S. 12-13 >>

DOMOWE GRANIE

Lokalni artyści zapraszają na
cotygodniowe koncerty online.

S. 14 >>

ULICA ZAKONNIC

Co było kiedyś w miejscu, gdzie
obecnie znajduje się poczta?

S. 20-21 >>

NOWA NORMALNOŚĆ

Od 20 kwietnia obowiązują nowe, lżejsze zasady bezpieczeństwa. Znowu możliwe jest przemieszczanie się w celach rekreacyjnych, a także korzystanie z parków i lasów. Co ważne, **od 16 kwietnia każdy, kto opuszcza miejsce zamieszkania, musi zakrywać nos i usta**. Co to oznacza? Że musimy przystosować się do zasad „nowej normalności”. **Więcej na s. 2-5 >>**

Wychodzisz z domu? Zasłoń **usta i nos!**

Od 16 kwietnia obowiązuje nakaz zasłaniania ust i nosa. Oznacza to, że każdy, kto wychodzi z domu, musi zakryć te części twarzy za pomocą maseczki jednorazowej, maseczki materiałowej, chusty, apaszki czy szalika. Dzięki temu osoby zakażone koronawirusem, które przechodzą chorobę bezobjawowo, nie będą nieświadomie zarażać innych.

Obowiązek zasłaniania ust i nosa na terenie Polski obowiązuje do odwołania. Dotyczy wszystkich, którzy znajdują się:

- w pojazdach komunikacji zbiorowej (autobusach, pociągach),

- w samochodach – dotyczy sytuacji, w których razem jadą osoby obce, to znaczy takie, które nie mieszkają ze sobą (np. koledzy z pracy, sąsiedzi itp.),

PRZYKŁAD: Jadę samochodem z mamą, z którą mieszkam na co dzień. W takiej sytuacji nie musimy zasłaniać ust i nosa.

PRZYKŁAD: Podwożę samochodem koleżankę, z którą nie mieszkam na co dzień. Dla bezpieczeństwa mamy obowiązek zasłaniania nosa i ust podczas przejazdu.

- na drogach i placach (dotyczy również osób jeżdżących np. rowerem lub hulajnogą),

- w zakładach pracy (dotyczy osób, które obsługują klientów zewnętrznych),

PRZYKŁAD: Nie mogę pracować zdalnie, ale wszystkie zadania realizuję w pracy w swoim pokoju. Nie mam styczności z osobami spoza pracy. W takiej sytuacji nie mam obowiązku zasłaniania ust i nosa.

PRZYKŁAD: Pracuję na recepcji i muszę odbierać dokumenty od kurierów i klientów. Mam styczność z osobami z zewnątrz. W takiej sytuacji muszę zasłaniać usta i nos.

- w budynkach użyteczności publicznej (np. w urzędach, szkołach, uczelniach, przychodniach i szpitalach, na poczcie, w bankach i restauracjach),

- w sklepach i na targowiskach,

- w punktach usługowych,

- na klatkach schodowych, w windach, pralniach i innych miejscach wspólnych, z których korzystają mieszkańcy bloków.

Pracownicy sklepów i punktów usługowych mogą zakrywać twarze przy pomocy przyłbicy, jeśli wszystkie kasy, punkty sprzedaży, okienka itd. są oddzielone od klientów dodatkową przesłoną ochronną.

Zakrywać usta i nos muszą co do zasady wszyscy. Wprowadzono jednak kilka wyjątków. Wśród nich znajdują się m. in.:

- dzieci do 4 lat,

- osoby, które mają problemy z oddychaniem,

© PIXABAY

- osoby, które same nie mogą założyć lub zdjąć ochrony z twarzy z powodu stanu zdrowia,

- kierowcy publicznego transportu zbiorowego i przewoźnicy prywatni – pod warunkiem, że są oddzieleni od pasażerów przesłoną,

- duchowni sprawujący obrzędy religijne,
- rolnicy wykonujący prace w gospodarstwie.

● ● ●

Czy w kościele również powinniśmy zasłaniać usta i nos?

Tak, nakaz obowiązuje w miejscach kultu religijnego. Jedynie kapłani, którzy odprawiają obrzęd, są zwolnieni z tego obowiązku.

● ● ●

Obowiązek zakrywania twarzy obowiązuje w miejscach publicznych. Czy mogę odstąpić twarz, jeśli jestem w banku, wypłacam pieniądze, a kasjer chce sprawdzić, czy jestem osobą, za którą się podaję?

Tak. Policjanci, strażnicy graniczni, kasjerzy w banku czy sprzedawcy w sklepie

mogą zażądać od nas odkrycia twarzy w celu identyfikacji. Mamy obowiązek uczynić to na ich prośbę.

● ● ●

Jestem kasjerką. W jaki sposób mam wytrzymać w maseczce wiele godzin? To bardzo niekomfortowe.

Pracownicy sklepów i punktów usługowych mogą zakrywać twarze przy pomocy przyłbicy, jeśli wszystkie kasy, punkty sprzedaży, okienka itd. są oddzielone od klientów dodatkową przesłoną ochronną.

● ● ●

Przy domu mam ogród. Czy na swoim prywatnym terenie muszę również zakrywać usta i nos?

Jeśli przebywamy na terenie prywatnym, a więc na tarasie, czy w ogrodzie, nie musimy zasłaniać twarzy.

● ● ●

W naszym bloku znajduje się pralnia i suszarnia. Czy trzeba tam zakrywać nos i usta?

Jeżeli przebywamy w takich miejscach jak parking podziemny, suszarnia, strych,

pralnia, klatka schodowa, piwnica – które są częścią wspólną bloków mieszkalnych – wówczas również mamy obowiązek zasłonięcia ust i nosa.

Czym się ochronić?

Usta i nos możemy zasłonić za pomocą szalika, chusty, apaszki czy przy użyciu innego fragmentu odzieży. Musimy jednak pamiętać, że muszą one wszystkie

przylegać ściśle do twarzy, pozostawiając wygodę noszenia i oddychania, nie możemy również zapomnieć o ich czystości i dezynfekcji.

Jak samemu zrobić taką maseczkę?

Wystarczy kawałek materiału oraz dwie gumki, np. recepturki. Jeżeli używasz lekkiego materiału, zwielokrotnij liczbę warstw tkaniny. Maseczka powinna być

wiązana z tyłu na troki lub mieć gumki umożliwiające założenie jej za uszy. W części środkowej powinna zawierać zakładki (harmonijkę), które pozwolą dopasować ją do kształtu twarzy (i zakryć tym samym nos, usta i brodę). Na stronie 4 prezentujemy wykrojnik, za pomocą którego będą mogli Państwo samodzielnie wykonać maseczkę ochronną. ♦

BSK/AB/MAT.PRAS.

Jak bezpiecznie zakładać maskę

Umyj ręce przez 30 sek.
przed zakładaniem maseczki

Założ maseczkę,
łapiąc za gumkę lub troczek

Upewnij się, że maseczka
zakrywa dokładnie nos i usta

Jak ją bezpiecznie zdejmować

Umyj ręce przez 30 sek.
przed zdejmowaniem maseczki

Zdejmij maseczkę,
trzymając za gumkę lub troczek.
Odwiąż najpierw dolny troczek,
potem górny

Ściągając maseczkę,
nie dotykaj jej przodu

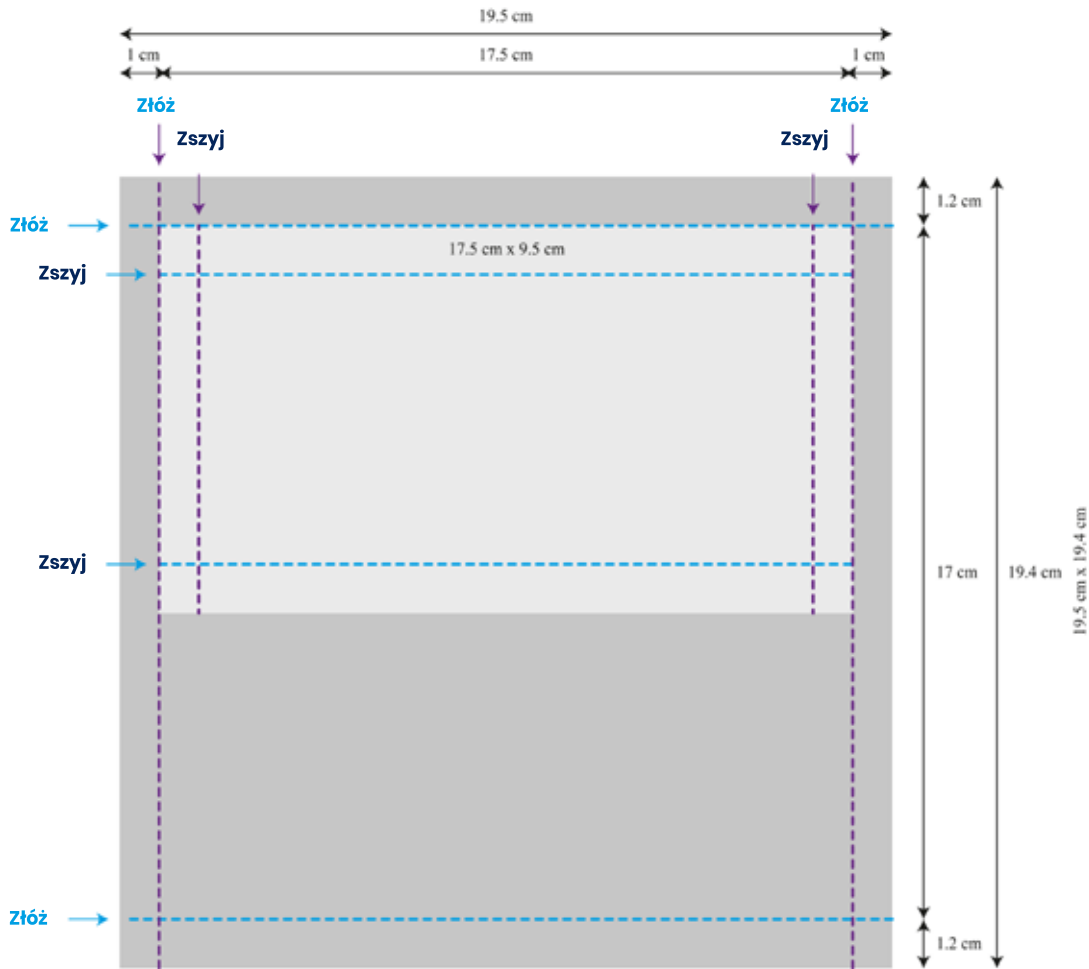
Złóż maseczkę na pół,
nie dotykając jej zewnętrznej
strony

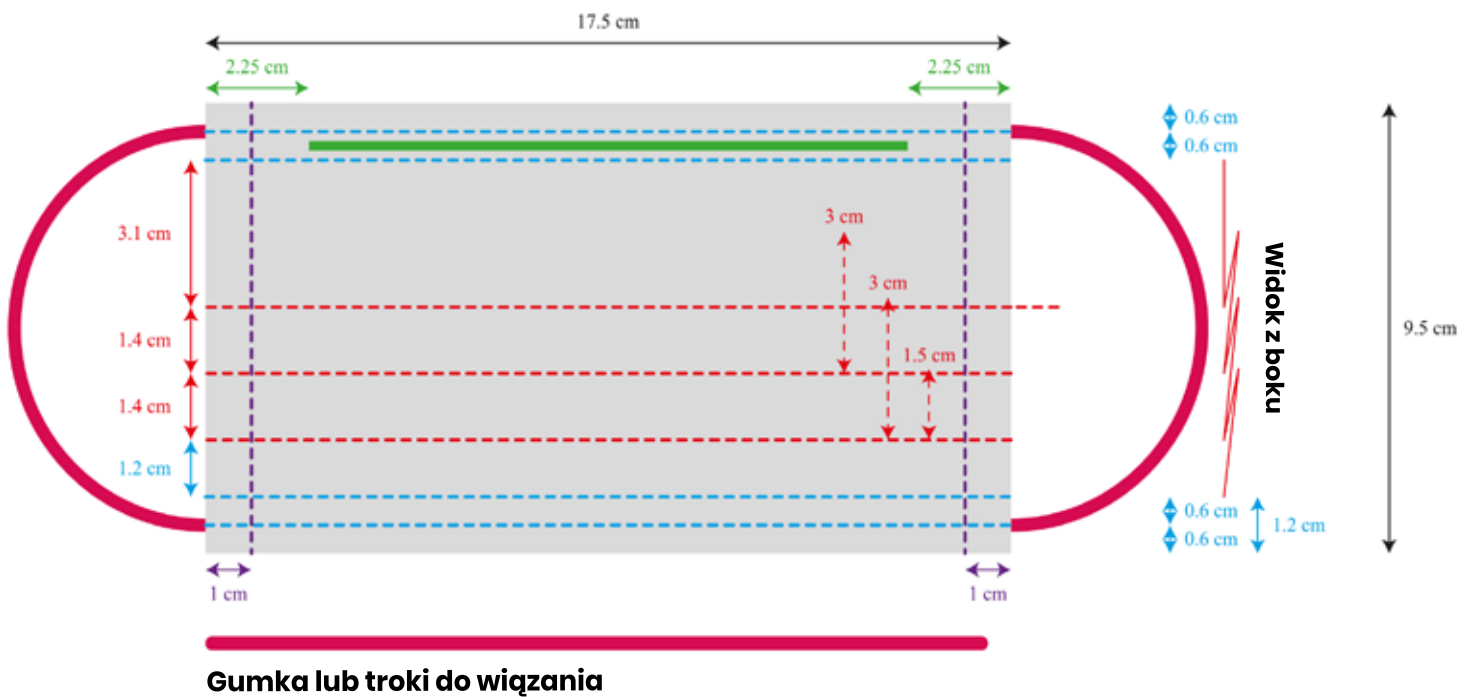
Wrzuć do śmieci (w plastikowej
torebce). Jeśli masz maseczkę
bawełnianą, włóż ją od razu
do pralki. Jeśli z pochtaniaczem
– włóż do papierowej torby

Ponownie umyj ręce
– rób to przez 30 sekund

Gotowy produkt:

Etapy znoszenia ograniczeń związanych z COVID-19

Nowa normalność

Przypominamy, że 20 kwietnia zmianie uległy niektóre zasady bezpieczeństwa. Teraz zakupy w sklepie zrobi w jednym czasie więcej osób, do lasu i parku wejdziemy w celach rekreacyjnych, a młodzież powyżej 13. roku życia może poruszać się bez opieki osoby dorosłej.

– Podejmujemy ostrożne działania, których celem jest powrót do normalności Polaków, a także odmrożenie polskiej gospodarki. Proces ten będzie podzielony na etapy – tak, aby zachować maksimum bezpieczeństwa obywateli – podkreśla Ministerstwo Zdrowia, akcentując troskę o rozsądne korzystanie z nowych przepisów.

Musimy pamiętać, że nadal obowiązują nas niezmiennie zasady bezpieczeństwa, a wśród nich: zachowanie 2-metrowej odległości w przestrzeni publicznej od innych, obowiązkowe zasłanianie nosa i ust w miejscach publicznych, a także utrzymanie pracy i edukacji zdalnej wszędzie tam, gdzie jest to możliwe. Ważne jest ścisłe przestrzeganie zasad sanitarnych w miejscach gromadzenia ludzi (dezynfekcja i utrzymanie odpowiedniego dystansu). Zmianom nie ulegają również kwestie związane z kwarentanną i izolacją dla osób zarażonych lub potencjalnie zarażonych.

Wejściu w „nową normalność” towarzyszyć będą cztery etapy znoszenia ograniczeń. Pierwszy etap, jak już wspomniano wyżej, obowiązuje od poniedziałku 20 kwietnia i obejmuje:

Działalność gospodarczą – nowe zasady w handlu i usługach.

■ Więcej osób jednorazowo może zrobić zakupy w sklepie: do sklepów o powierzchni mniejszej niż 100 m² wejdzie maksymalnie tyle osób, ile wynosi liczba wszystkich kas lub punktów płatniczych pomnożona razy 4. W sklepach o powierzchni większej niż 100 m², na 1 osobę musi przypadać co najmniej 15 m² powierzchni.

Życie społeczne – otwarte lasy, rekreacja, starsza młodzież na ulicach bez dorosłych.

■ Umożliwione zostaje również przemieszczanie się w celach rekreacyjnych. Co to oznacza? Od 20 kwietnia możemy wejść do lasów i parków, a także biegać, czy też jeździć na rowerze. Pamiętaj jednak, że przebywać na zewnątrz możemy tylko pod warunkiem zachowania dystansu społecznego i zasłaniania twarzy (place zabaw nadal pozostają zamknięte).

WOCIECH WANDZEL

■ Liczba osób, które będą mogły uczestniczyć w mszy lub innym obrzędzie religijnym będzie zależała od powierzchni świątyni. W kościele na 1 osobę będzie musiało przypadać co najmniej 15 m² powierzchni.

■ Starsza młodzież, która ukończyła 13. rok życia, będzie mogła przemieszczać się bez opieki osoby dorosłej. Będzie musiała jednak zachować odpowiedni, 2-metrowy dystans od innych, a także zasłaniać usta i nos.

Ministerstwo Zdrowia będzie przeprowadzało cotygodniową ewaluację zmian, jakie zachodzą w zasadach bezpieczeństwa. Przejście do dalszych etapów zdejmowania obostrzeń zależeć będzie od: przyrostu liczby zachorowań, wydajności służby zdrowia oraz realizacji wytycznych sanitarnych przez podmioty odpowiedzialne.

W drugim etapie plany objąć mają otwarcie sklepów budowlanych w weekendy, a także otwarcie hoteli i innych miejsc noclegowych (z ograniczeniami). Niektóre instytucje kultury również wrócą wtedy do funkcjonowania: biblioteki, muzea i galerie sztuki. Etap trzeci przewiduje otwarcie zakładów fryzjerskich i kosmetycznych, sklepów w galeriach handlowych z istotnymi ograniczeniami, a także umożliwić ma działalność stacjonarną z ograniczeniami w gastronomii.

Życie społeczne zmieni się natomiast w zakresie wydarzeń sportowych, w których udział będzie mogło wziąć do

Przejście do dalszych etapów zdejmowania obostrzeń zależeć będzie od: przyrostu liczby zachorowań, wydajności służby zdrowia, oraz realizacji wytycznych sanitarnych.

50 osób (w otwartej przestrzeni, bez udziału publiczności). Zmianie ulegnie również organizacja opieki nad dziećmi w żłobkach, przedszkolach i w klasach szkolnych 1-3 (ustalona maksymalna liczba dzieci w sali).

Etap czwarty objąć ma otwarcie salonów masażu i solariów, ponadto umożliwi działalność siłowni i klubów fitness. Nowe zasady funkcjonowania czekają także teatry i kina.

Kolejne etapy powrotu do normalności będą wprowadzane stopniowo, gdy przyrost zachorowań w naszym kraju będzie niski. Nie oznacza to jednak, że powinniśmy rezygnować z dyscypliny społecznej i przestrzegania obowiązujących ograniczeń. Pamiętajmy, że to od nas zależy, jak szybko będą wprowadzane kolejne etapy powrotu do nowej rzeczywistości! ♦

Urząd Miejski w czasie **epidemii**

Odnosząc się do uwag, które pojawiły się na profilu „Miasto Cieszyn” na portalu Facebook po publikacji komunikatu o stwierdzeniu u jednego z pracowników zakażenia SARS-CoV-2, przedstawiamy informację o funkcjonowaniu Urzędu Miejskiego w Cieszynie w czasie epidemii.

Od pierwszych dni, kiedy potwierdzono zakażenia koronawirusem w Cieszynie oraz od dnia obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego, a później ogłoszenia stanu epidemii, wszelkie działania Urzędu Miejskiego w Cieszynie, zarówno w zakresie obsługi klientów, jak i w zakresie pracy pracowników Urzędu, uwzględniają konieczność zachowania stosownych przepisów prawa, procedur i praktyk, których celem jest ograniczenie rozprzestrzeniania się choroby COVID-19 oraz utrzymanie na odpowiednim poziomie bezpieczeństwa pracy urzędników i obsługi klientów. Mając na uwadze charakter patogenu wywołującego epidemię, całkowite ograniczenie możliwości zakażenia się, mimo wprowadzonych ograniczeń i zabezpieczeń, nie jest możliwe.

Znacząco ograniczono możliwość bezpośredniego kontaktu interesantów z urzędnikami – tego typu sprawy mogą dotyczyć wyłącznie spraw związanych z udzielaniem pomocy mieszkańcom, w tym związanej z bezpieczeństwem ludzi i mienia, a także niektórych spraw Urzędu Stanu Cywilnego, a obecnie także wydawania dowodów osobistych. Pozostałe sprawy realizowane są drogą korespondencyjną – pisemnie lub przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.

Wprowadzono następujące dedykowane dla pracowników Urzędu środki ochrony, ograniczające możliwość zakażenia się wirusem:

- maseczki i rękawice ochronne – zalecane do stosowania w kontaktach wewnętrznych i obowiązkowe przy kontaktach z interesantami;
- środki dezynfekujące do dyspozycji każdego z biur – udostępniane na wniosek przełożonego każdej z komórek organizacyjnych;
- cykliczną, przynajmniej raz dziennie, dezynfekcję wyposażenia i niektórych elementów poszczególnych biur i części wspólnych;
- możliwość pomiaru temperatury ciała, a także:
- na niektórych, wybranych stanowiskach obsługi wykonano dodatkowe osłony oddzielające interesantów od pracowników Urzędu (dot. Urzędu Stanu Cywilnego

© WOJCIECH WANDZEL

i Wydziału Spraw Obywatelskich i Działalności Gospodarczej);

- wydzielono część przestrzeni do obsługi interesantów w budynku, gdzie obsługę klientów prowadzą ww. wydziały.

Wprowadzono następujące zasady funkcjonowania Urzędu:

- zamknięto kasy urzędu, wskazując równocześnie możliwość dokonywania płatności przelewem;
- wprowadzono elektroniczny obieg większości dokumentów pomiędzy poszczególnymi miejskimi jednostkami organizacyjnymi;
- zastosowano przynajmniej 48-godzinną kwarantannę na dostarczane do Urzędu drukowane dokumenty zewnętrzne (wnioski, pisma, podania, itp.);
- ograniczono do niezbędnego minimum organizację spotkań, wyjazdów i wyjazdów służbowych;
- ograniczono możliwości kontaktów służbowych pracowników Urzędu oraz innych miejskich jednostek organizacyjnych;
- wprowadzono zakaz wyjazdów szkoleniowych;
- zalecono, bądź wprowadzono obowiązek (w zależności od sytuacji) stosowania środków ochrony osobistej, takich jak maseczki, przyłbice, rękawiczki, środki dezynfekujące;

Pomimo wprowadzonych ograniczeń, Urząd Miejski w Cieszynie ułatwia większość spraw leżących w zakresie jego kompetencji, a jedyne wprowadzone istotne utrudnienia dotyczą ułatwienia spraw.

- wprowadzono zakaz wyjść prywatnych w godzinach pracy;
- zalecono naczelnikom wydziałów kierowanie pracowników na pracę zdalną, jeśli zakres ich obowiązków na to pozwalał i umożliwiał zachowanie pracy urzędu w niezbędnym zakresie;
- urlopowano część pracowników;
- przyjęto zdalny tryb pracy radnych, zarówno w komisjach Rady, jak i na sesjach Rady Miejskiej Cieszyna.

16 kwietnia br., bezpośrednio po uzyskaniu informacji o potwierdzonym przypadku zakażenia jednego z pracowników

Urzędu (w kwietniu osoba ta tylko 4 dni przebywała w pracy, a ostatni kontakt z nią miał miejsce 9 kwietnia br.), niezwłocznie skontaktowano się z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Bielsku-Białej oraz dyrektorem Powiatowej Stacji z Cieszyna w celu ustalania dalszego trybu działania. Skutkiem tego było:

- wytypowanie pracowników mogących mieć tzw. bezpośredni kontakt z zakażonym – dedykowanych do objęcia kwarantanną;
- wytypowanie pracowników do objęcia nadzorem epidemiologicznym;
- wydanie zalecenia służb sanitarnych pracownikom objętym nadzorem epidemiologicznym;
- przeprowadzenie dezynfekcji wszystkich wspólnych części Ratusza oraz biur, w których przebywał zarażony pracownik oraz osoby skierowane na kwarantannę;
- dalsze czasowe ograniczenie i obostrzenie warunków dostępu do budynku Ratusza dla pracowników Urzędu z innych obiektów i miejskich jednostek organizacyjnych.

Zwrócono się również z prośbą (telefonicznie) do służb sanitarnych o możliwość wykonania testów na obecność SARS-CoV-2 u wszystkich osób pracujących w budynku Ratusza, celem szybkiego rozpoznania skali zagrożenia dla pracowników, zagrożenia ciągłości funkcjonowania UM oraz zagrożenia publicznego mieszkańców Cieszyna. W związku z powyższą prośbą oczekujemy na decyzję i właściwe działania służb sanitarnych w tej sprawie.

Pomimo wprowadzonych ograniczeń, Urząd Miejski w Cieszynie załatwia większość spraw leżących w zakresie jego kompetencji, a jedyne wprowadzone istotne utrudnienia dotyczą możliwości bezpośredniego (osobistego) załatwiania spraw przez interesantów. Wielu pracowników nadal realizuje swoje obowiązki, często, pomimo wprowadzonych zabezpieczeń i środków ochrony, z narażeniem własnego zdrowia, np. wydając akty stanu cywilnego, dokonując zaopatrzenia, czy pracując na stanowiskach narażonych na innego rodzaju bezpośredni kontakt z interesantami. Podobna sytuacja jest w większości miejskich jednostek organizacyjnych. Spotykamy się także z ogromnym zrozumieniem ze strony mieszkańców, za co serdecznie dziękujemy.

Sytuacja kadrowa Urzędu przedstawia się następująco:

- 93 osoby w pracy (w tym 60 w budynku Ratusza);
- 9 osób skierowanych do pracy zdalnej (w miejscu zamieszkania);
- 13 osób na opiece w związku z COVID-19;
- 11 osób na zwolnieniu lekarskim lub urlopie macierzyńskim;
- 9 osób na urlopie wypoczynkowym;
- 1 osoba na urlopie bezpłatnym;
- 17 osób na kwarantannie. ◆

SEKRETARZ MIASTA STANISŁAW KAWECKI

Osadzeni szyją maseczki

W Zakładzie Karnym w Cieszynie więźniowie – pod nadzorem funkcjonariuszy – szyją maseczki w ramach zajęć kulturalno-oświatowych. To wspólna akcja Ministerstwa Sprawiedliwości i Służby Więziennej pod hasłem „Resort Sprawiedliwości pomaga”. Pierwsze tysiąc maseczek funkcjonariusze przekazali strażnikom miejskim z Cieszyna. Docelowo maseczki trafią do osób najbardziej potrzebujących, w tym cieszynskich seniorów.

Szywanie maseczek to wspólna inicjatywa Dyrektora Zakładu Karnego w Cieszynie, ppłk. Krzysztofa Sojki oraz Burmistrza Miasta Cieszyna, Gabrieli Staszkiwicz. Od kilku dni 13 skazanych zajmuje się szyciem maseczek. Część z nich szyje, inni robią wykroje, czy też prasują materiał.

Z jednej strony mamy udział w zapobieganiu szerzeniu się zakażenia wirusem COVID-19 w mieście, z drugiej osiągamy cel

wychowawczy i resocjalizacyjny, kształtując pozytywne i społecznie pożądane postawy wśród skazanych – mówi ppłk Krzysztof Sojka, dyrektor cieszynskiego więzienia.

Maseczki uszyte pod nadzorem funkcjonariuszy trafią do najbardziej potrzebujących mieszkańców gminy Cieszyn, głównie tych najstarszych, szczególnie narażonych na niebezpieczne skutki choroby COVID-19. Zakład Karny w Cieszynie to kolejna, po Raciborzu i Lublińcu, jednostka penitencjarna okręgu katowickiego, w której zaangażowano skazanych do tej działalności pomocowej.

Ponad 200 bawełnianych maseczek jest w dyspozycji Straży Miejskiej w Cieszynie. Osoby zainteresowane, szczególnie seniorzy, mogą odbierać je bezpośrednio w siedzibie przy ul. Limanowskiego 7.700 maseczek trafiło także na SOR Szpitala Śląskiego w Cieszynie. ◆

KK

© SŁUŻBA WIĘZIENNA

Pieniądze dla Szpitala Śląskiego

123 mln zł na walkę z koronawirusem w województwie śląskim zostały podzielone. 7,9 mln zł trafi do Zespołu ZOZ w Cieszynie, kolejne 2,7 mln zł wesprze Cieszynskie Pogotowie Ratunkowe. Pozostała część posłuży 25 podmiotom medycznym w naszym rejonie.

105 mln zł pochodzi z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego. 12 mln zł to środki z budżetu państwa. Natomiast 6 mln zł to wkład beneficjentów.

Łącznie 27 podmiotów będzie mogło skorzystać z tych funduszy. Środki zostaną przeznaczone m.in. na zakup

wyposażenia, modernizację infrastruktury szpitalnej, środki ochrony osobistej, środki dezynfekcyjne i urządzenia do dezynfekcji, materiały do diagnostyki niezbędne do leczenia pacjentów zakażonych wirusem SARS-CoV-2.

Podczas sesji Sejmiku Województwa Śląskiego, która odbyła się 20 kwietnia, radni podjęli uchwałę, dzięki której kolejne 3 mln zł zostaną przekazane na rzecz cieszynskiego szpitala. Pieniądze te zostaną przeznaczone na doposażenie i remont oddziałów zakaźnego i chorób płuc. ◆

MAT. PRAS.

Rondo przy ulicy Katowickiej

16 kwietnia została wprowadzona docelowa organizacja ruchu na nowo wybudowanym rondzie w ciągu ulicy Katowickiej w Cieszynie, na wysokości węzła drogowego „Pastwiska”.

© KRYSZTOF TELMA

Wprowadzony w tym miejscu na początku roku na czas przebudowy skrzyżowania ruch wahadłowy został już kilkanaście dni temu zlikwidowany. Kierowcy mogą również korzystać ze zjazdu na drogę ekspresową S52 w kierunku Bielska-Białej. W dalszym ciągu jest zamknięty zbudowany od podstaw łącznik między ul. Katowicką, a ul. Motelową. Tu drogowcy prowadzą jeszcze ostatnie prace.

Jak informuje MZD w Cieszynie, zadanie jest realizowane i finansowane przez inwestora prywatnego pod nadzorem Powiatu Cieszyńskiego oraz we współpracy z administratorem drogi S-52 – GDDKiA Oddział

Katowice, zaś zakres planowanych prac obejmował: zmianę geometrii istniejącego skrzyżowania skanalizowanego typu „T” na skrzyżowanie z ruchem okrężnym typu rondo; wykonanie przepustu pod nowym czwartym wlotem na rondo (w związku z planowaną budową łącznika ul. Katowickiej i Motelowej); obramowanie krawężnikiem betonowym krawędzi zmienionej geometrii ulicy; przebudowę istniejących i budowę nowych elementów odwodnienia powierzchniowego (wpustów ulicznych z podłączeniami do kanalizacji deszczowej). Plan prac obejmował ponadto przebudowę istniejącego oświetlenia ulicznego. ◆

BSK/KT

Diakonijna pomoc w epidemii

Diakonia Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce podejmuje działania na rzecz osób potrzebujących dotkniętych skutkami epidemii koronawirusa. Na terenie Śląska Cieszyńskiego, za pośrednictwem Diakonii Diecezji Cieszyńskiej, przekazano wsparcie dla dzieci i młodzieży w postaci 65 tabletek wykorzystywanych do uczestniczenia w nauczaniu zdalnym o łącznej wartości blisko 40 tysięcy złotych, umożliwiających również dostęp do Internetu mobilnego.

W ramach pomocy osobom potrzebującym podejmowane są także działania na rzecz dokonywania najpotrzebniejszych zakupów, środków spożywczych i higienicznych osobom starszym oraz samotnym, które na bieżąco koordynują proboszczowie parafii wraz z radami parafialnymi oraz gronem wolontariuszy.

Jedną z diakonijnych akcji jest również inicjatywa „Maseczka dla każdego”. Zbiórkę koordynują parafia w Cieszynie dla powiatu cieszyńskiego (na rzecz Szpitala Śląskiego w Cieszynie) oraz parafia w Starym Bielsku dla powiatu bielskiego (na rzecz Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej, Bielskiego Centrum Onkologii i innych). Na dzień 8 kwietnia zebrano już 15 tysięcy złotych. Z tej kwoty zostaną zakupione maseczki oraz sprzęt pielęgnacyjny dla służby zdrowia i innych potrzebujących osób. Pierwsza partia sprzętu medycznego już została przekazana szpitalom. Co warto podkreślić, sprzęt medyczny do szpitali został zakupiony w lokalnych firmach, co umożliwi wsparcie lokalnych przedsiębiorców i zachowanie miejsc pracy na terenie powiatów cieszyńskiego i bielskiego.

Organizator zbiórki zachęca do wpłat na konto bankowe parafii w Cieszynie: 18 8113 0007 2001 0074 4353 0014 (Bank Spółdzielczy w Cieszynie) z dopiskiem „Maseczki”. Koszt 1 maseczki wielokrotnego użycia to ok. 4 zł.

Diakonia Diecezji Cieszyńskiej serdecznie dziękuje za każdy dar oraz gorąco zachęca do wsparcia projektów pomocy w czasie epidemii.

DIAKONIA CIESZYŃSKA

ŚWIĘTO TRZECH BRACI ODWOŁANE

Uwzględniając wszystkie okoliczności związane z epidemią koronawirusa i brak pewności, kiedy granice będą ponownie otwarte, władze Cieszyna i Czeskiego Cieszyna podjęły decyzję, że XXX edycja Święta Trzech Braci zostanie przeniesiona na przyszły rok i odbędzie się w dniach 18 – 20 czerwca 2021 r.

– Dołożyliśmy wszelkich starań, by program był wyjątkowy. Epidemia koronawirusa zatrzymuje nas w domu, nie mamy wiążących decyzji, kiedy znikną granice, jak rozłożony zostanie w czasie powrót do normalności. Nie wiemy,

kiedy znów będziemy jednym miastem – zauważa Gabriela Staszkiwicz, Burmistrz Miasta Cieszyna.

– Decyzja o odwołaniu była trudna, ale nie widzimy innej rozsądnej w tej okolicznościach możliwości. Obecne trudności nie wpływają na nasze relacje, decyzję podjęliśmy wspólnie, razem też postaramy się, by otwarcie ponowne granice było uroczyste, oczekujemy tego momentu – informuje Adam Cieślak, dyrektor Cieszyńskiego Ośrodka Kultury „Dom Narodowy”. ◆

KK

Małe gesty się liczą

Pandemia koronawirusa i związana z tym konieczność ograniczenia spotkań to trudne doświadczenie dla nas wszystkich. Izolacja społeczna jest szczególnie dotkliwa dla seniorów. Dobrze więc, gdy choć na chwilę można oderwać myśli od tej trudnej sytuacji.

– Wiemy, że małe gesty nie rozwiążą problemu, z jakim się borykamy, ale pozwalają na namiastkę normalności. I bywa, że mają ogromne znaczenie terapeutyczne, dają chwilę radości, nadzieję, jednym słowem: pomagają przetrwać – mówi Ewa Gołębiowska, dyrektor Zamku Cieszyn, która poprosiła lokalne firmy ogrodnicze o wsparcie domów seniora. Na apel odpowiedziały cieszyńska Zagroda i Rainda R. Ogrodnictwo oraz Ogrodnictwo Frydrychowski z Puńcowa, przekazując seniorom kwiaty i ziolo. Rośliny trafiły do: Powiatowego Domu Pomocy Społecznej „Pogodna Jesień”, Domu Spokojnej Starości, Domu Pomocy Społecznej „Betania” i Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego Zgromadze-

ZAMEK CIESZYN

nia Sióstr Miłosierdzia św. Karola Boromeusza. – Korzystając z dobrej pogody, mieszkańcy zaraz ruszyli do pracy. Pelargonie zasadzono w skrzynkach przy wejściu do Domu, bratki zdobiją naszą kapliczkę, nasiona kwiatów i ziół zostały wysiane i czekamy cierpliwie, aż urosną. Bardzo dziękujemy darczyńcom

– mówi Kazimiera Kawulok, dyrektor Domu Spokojnej Starości przy Mickiewicza. Każdy z nas może z kolei pomóc tym, którzy wspierają innych. W tym wypadku kupować rośliny u lokalnych firm, dając im szansę przetrwania tego trudnego okresu. ◆

ZAMEK CIESZYN

W służbie seniorom z Domu Spokojnej Starości

Osoby starsze, szczególnie narażone na zakażenie COVID-19, znajdują fachową i pełną serca opiekę w Cieszyńskim Domu Spokojnej Starości. To wszystko dzięki wielkiemu poświęceniu i zaangażowaniu całego personelu.

– Te trudne dni i towarzysząca im niepewność o zdrowie i najbliższych mają szczególny wydźwięk i znaczenie w opiece nad osobami starszymi. Bardzo serdecznie dziękuję całemu personelowi cieszyńskiego DSS za pracę i zaangażowanie oraz za pełne poświęcenie w opiece nad naszymi pensjonariuszami. Wasza postawa jest dla nich ostoją i pewnością, że nadejdzie lepsze jutro, a dzisiejszy dzień jest kolejnym, który nas do tego przybliży.

Życzę wszystkim Pracownikom zdrowia, spokoju i wytrwania w pełnieniu codziennych, jakże trudnych, ale też

PIXABAY

bardzo potrzebnych obowiązków. Życzę również sił i satysfakcji. Doceniam każdy dzień obecności w pracy – mówi Krzysztof Kasztura, wiceburmistrz Cieszyna.

Czas izolacji jest szczególnie trudny dla seniorów w Domu Spokojnej Starości. Zachowując należyte środki ostrożności, już na początku marca zostały wstrzyma-

ne wizyty rodzinne. Dziś jedyny kontakt pensjonariusze mają z pracownikami, którzy są też ich jedynym łącznikiem ze światem zewnętrznym. To buduje silne relacje, ale także wymaga zachowania wszystkich standardów i wzmożonej troski o dezynfekcję i higienę osobistą. ◆

KK

Pozwólmy żyć

Z roku na rok wpływ globalnego ocieplenia na nasze codzienne życie się powiększa. Coraz częściej doświadczamy susz, upałów, bezśnieżnych zim, gwałtownych burz i wiatrów. Niestety nasz kraj wciąż nie jest przygotowany do walki z tymi destrukcyjnymi zmianami. Jak możemy się do nich przygotować? Po prostu pozwólmy żyć przyrodzie – pozwólmy się jej rozrastać.

Jednym z największych i najistotniejszych problemów ekologicznych są pojawiające się od dekady niemal coroczne susze.* Najbardziej dają się we znaki rolnikom, którzy z ich powodu ponoszą ogromne straty. Jednak nie tylko oni zostali bezpośrednio dotknięci tym problemem – przekonali się o tym mieszkańcy Skierniewic (woj. łódzkie), gdzie w czerwcu zeszłego roku z powodu deficytu zabrakło wody w kranach. Niestety i w tym roku sytuacja nie uległa poprawie – od kilku tygodni Polska znajduje się w zasięgu wyżu, który przyniósł pogodę słoneczną, ciepłą i suchą. Przez to zjawisko od ponad miesiąca w naszym kraju nie pojawiły się wielkoskalowe opady deszczu. Na ogromnym obszarze Polski mamy obecnie do czynienia z dużym deficytem wody (mapa nr 1). Największe problemy z suszą występują w pięciu województwach – lubuskim, wielkopolskim, łódzkim, kujawsko-pomorskim oraz mazowieckim. Wynika to ze sposobu zagospodarowania tamtych obszarów, ich klimatu, ukształtowania terenu i środowiska przyrodniczego. Według danych GUS z 2017 roku we wszystkich wymienionych województwach (oprócz lubuskiego) lasy zajmują stosunkowo małą powierzchnię (poniżej 26%), a znaczną rolę w ich krajobrazie odgrywają pola uprawne pod zasiewami (powyżej 69% powierzchni).

Obszary te należą do najsuchszych regionów naszego kraju (opady roczne wynoszą tam maksymalnie 550 mm – dla porównania – w Cieszynie jest to nawet 1000 mm), co wynika głównie z równinnego ukształtowania terenu.** Żeby lepiej zrozumieć, dlaczego mamy takie problemy z magazynowaniem wody (należymy do krajów z najmniejszymi zasobami wody w Unii Europejskiej), warto przyrzeć się historii gospodarowania tych obszarów. Od kilkuset lat człowiek bardzo intensywnie eksploatował te równiny, osuszając naturalne mokrzyska, karczując lasy, budując systemy melioracyjne, by uzyskać w ten sposób ziemię przekształcić na potrzeby rolnictwa. Pod wpływem takich działań środowisko przyrodnicze zaczęło się zmieniać – woda o wiele łatwiej zaczęła parować, odpływać do cieków wodnych, przez co obszary te stały się niezwykle suche. W XIX i XX wieku powstało jeszcze

© SYLWIA FORT

„Łąka w mieście” – zwycięski projekt Budżetu Obywatelskiego

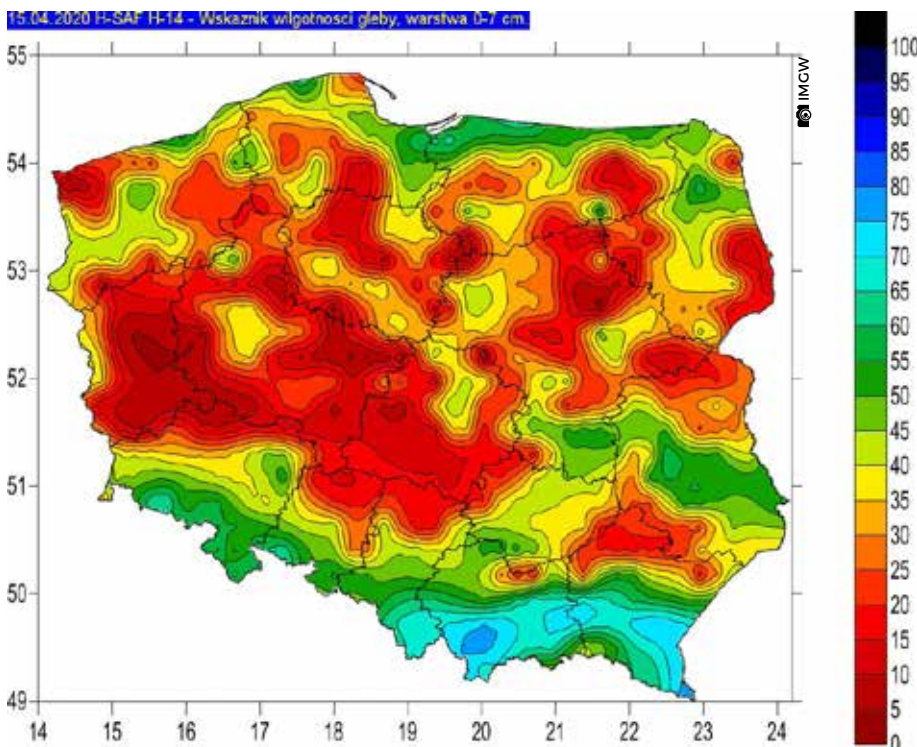
Właściwie nie musimy wiele robić – po prostu pozwólmy przyrodzie żyć, rozrastać się bez naszej pomocy. Zaprzestaśmy więc koszenia trawników i łąk w czasie suszy lub upałów.

więcej osuszających systemów melioracyjnych, co spowodowało przyspieszenie tego procesu (żadna z inwestycji nie powstała po to, by zatrzymać wodę w glebie, a wręcz przeciwnie – większość z nich miała za zadanie jak najszybsze odprowadzenie wody do rzek lub zbiorników). Właśnie to spowodowało, że mieszkańcy centralnej Polski najczęściej odczuwają dotkliwą suszę.

Przyglądając się podejmowanym w przeszłości działaniom, jesteśmy w stanie wyciągnąć wnioski, wykryć błędy i znaleźć nowe rozwiązania. Warto zauważyć na przykład, że od wieków człowiek walczył z wodą, nie starał się jej magazynować, tylko odprowadzał do rzek, przez co w na-

szym kraju do dziś zachowało się sporo, pełniących właśnie takie funkcje, systemów melioracyjnych. Obecnie, w epoce zmian klimatu, te instalacje działają przeciw nam, ponieważ bardzo skutecznie odprowadzają wodę, również podczas suszy. W wielu częściach Europy z tego powodu prowadzi się akcje renaturyzacji rzek, zrywając z nich betonowe obwałowania i progi, przywraca mokrzyska, stawia beczki i zbiorniki na deszczówkę oraz buduje liczne ogrody deszczowe, mające za zadanie absorbować wodę.

Jednak największą pomoc w magazynowaniu wody oferuje nam przyroda. Porośnięta wysokim trawnikiem lub naturalną łąką gleba może mieć temperaturę nawet o 30°C niższą niż zupełnie odsłonięta ziemia, co znacznie zmniejsza parowanie. Podobnie jest w przypadku drzew – w upalny dzień przestrzeń położona pod nimi może mieć temperaturę nawet o 20°C niższą od nieosłoniętego obszaru. Warto zauważyć, że zarówno łąki, jak i zadrzewienia, dzięki rozwiniętym systemom korzeniowym, są w stanie bardzo skutecznie gromadzić wodę w glebie. Dodatkowo stanowią dom dla całej grupy organizmów, które pełnią kluczowe role w lokalnym i globalnym ekosystemie (np. pszczoły).

My sami właściwie nie musimy wiele robić – po prostu pozwólmy przyrodzie żyć, rozrastać się bez naszej pomocy. Zaprzeźdźmy więc koszenia trawników i łąk w czasie suszy lub upałów, gdyż takie działania mogą doprowadzić do skrajnego przesuszenia gleby. Pozwólmy otaczającej nas zieleni swobodnie się rozrosnąć.

Powinniśmy zacząć myśleć o naturze w nieco inny sposób niż dotychczas. Przestańmy uważać ją za naszego wroga, którego ciągle trzeba kontrolować, ale raczej sojusznika. Wyzbądźmy się postrzegania świata z pozycji małego ego, poszerzmy perspektywę swojego patrzenia. Ograniczanie się, prowadzenie działań na rzecz środowiska i klimatu na pewno nie przyniosą pożądaných efektów z dnia na dzień. Jakiegokolwiek zmiany spowodowane naszymi działaniami mogą zostać dostrzeżone dopiero za kilkadziesiąt lat, przez nasze dzieci lub wnuki. Musimy się nauczyć cierpliwości w podejściu do natury. Za długą perspektywę czasu uważamy 100 lat, dla globalnego ekosystemu nie jest to nawet mrugnięcie okiem. Nasz czas, na tle całej historii powstawania gatunków, jest tak krótki, jak z ludzkiej perspektywy wydawać może się jednodniowe życie muchy. Musimy przestać działać wyłącznie dla

własnej korzyści, możemy pozostawić dla przyszłych pokoleń, natury, ten świat lepszym. Można to nawet nazwać formą osobistego wyzwolenia, które odmienia rzeczywistość. Przyroda i życie są wartościami samymi w sobie.

Polski entomolog dr inż. Lech Buchholz, mówiąc o znaczeniu martwego drewna, powiedział: „drzewo po śmierci, żyje bogatszym życiem, niż za życia”. Podobnie i my powinniśmy się stać dla innych istot przestrzenią, w której wyrosną ich korzenie. ◆

FRANCISZEK PTAK

Rubryka prowadzona jest przez Młodzieżowy Strajk Klimatyczny w Cieszynie.

* Problemowi suszy w Polsce poświęcono obszerniejszy i bardziej szczegółowy tekst pt. „Kraj suchy jak pieprz”, który w formie dwuczęściowej ukazał się w nr 22 i 24 (8 listopada oraz 6 grudnia 2019) Wiadomości Ratuszowych.

** Najwyższe opady występują na obszarach pofałdowanych, tj. na wyżynach, pojezierzach oraz w górach. W takich miejscach para wodna zawarta w powietrzu znacznie szybciej i skuteczniej się skrapla; gdy wilgotna masa powietrza napotyka na barierę (wzgórze/górę) zaczyna się wznosić i przez to wychładzać (o ok. 0,6 °C / 100 m), co skutkuje skropleniem się zawartej w niej pary i opadem. Na nizinach, gdzie żadne naturalne bariery nie występują zjawisko to nie zachodzi, co skutkuje niskimi opadami.

PTTK W CIESZYŃNIE

110 – lecie Oddziału PTTK „Beskid Śląski” w Cieszynie – cz. 8

Narciarze mogą zdobywać odznaki weryfikowane przez TRW po złożeniu w biurze wypełnionych książeczek. Odznaki mogą zdobywać wszyscy amatorzy białego szaleństwa.

Dziecięca Odznaka Narciarska PTTK
Trzystopniowa odznaka przeznaczona jest dla dzieci w wieku od 5 do 10 lat. W jednym roku można zdobyć tylko jedną odznakę. Aby zdobyć odznakę, należy uczestniczyć w imprezie narciarskiej organizowanej przez PTTK.

Narciarska Odznaka Młodzieżowa PTTK:

Odznaka dla narciarzy w wieku 10

– 19 lat. W celu zdobycia odznaki należy uczestniczyć w jednym sezonie w dwóch narciarskich wycieczkach:

- min. 3 godz. lub 10 km w wieku 10-14,
- min. 5 godz. lub 15 km w wieku 15-19.

Górska Odznaka Narciarska PTTK-GON

Nizinna Odznaka Narciarska PTTK-NON

Odznaki dla narciarzy od 10 roku życia. Każda z odznak posiada trzy stopnie: popularny, mały oraz duży. W Cieszynie weryfikujemy odznaki popularne i małe. Dla GON zbiera się punkty, przyjmując:

- za każdą godzinę wędrowki: 4 pkt,
 - za każdy kilometr wędrowki: 1 pkt,
 - za każde 100 m podejścia: 1 pkt.
- Aby zdobyć odznaki, trzeba nazbierać:
- dla popularnej: 50 pkt (40 młodzież 10-16 lat oraz seniorzy 60+),
 - dla małej brązowej: 100 pkt (80),
 - dla małej srebrnej: 200 pkt (160),
 - dla małej złotej: 300 pkt (240).

Dla zdobycia NON trzeba przejechać na nartach odpowiednią ilość kilometrów:

- dla popularnej: 50 km (40),
- dla małej brązowej: 100 km (80),
- dla małej srebrnej: 200 km (160),
- dla małej złotej: 300 km (240).

Więcej na stronie: www.pttk.pl.

ZBIGNIEW HUCZAŁA

30°C

NIŻSZĄ TEMPERATURĘ MOŻE MIEĆ GLEBA, JEŚLI JEST POROŚNIĘTA WYSOKIM TRAWNIKIEM LUB NATURALNĄ ŁĄKĄ

Tęsknię za Tobą, Czechu I ja za tobą, Polaku!

Ta akcja nie mogła przejść bez echa. 20 marca nad brzegiem Olzy dwoje mieszkańców naszego miasta wywiesiło banery z napisem „Tęsknię za tobą Czechu/ Styska se mi po tobe, Cechu”.

Na odpowiedź południowych sąsiadów nie trzeba było długo czekać. Wieczorem, tego samego dnia, po czeskiej stronie Cieszyna pojawił się napis „I ja za tobą Polaku”. **Dziś gościem Wiadomości Ratuszowych jest jeden z inicjatorów akcji „banerowej” – pan Stefan Mańka.**

•••

Wiadomości Ratuszowe: Od 15 lat jest Pan mieszkańcem Cieszyna. Jak to się stało, że z rodzimego Rybnika przywędrował Pan do miasta nad Olzą?

STEFAN MAŃKA: Z Cieszynem związałem się poprzez studia na Uniwersytecie Śląskim, a następnie przez pracę w lokalnym portalu internetowym. Już na studiach angażowałem się w wiele inicjatyw społeczno-kulturalnych, jako wolontariusz wspierający opiekę nad osobami starszymi, a także zasilający szeregi największych, transgranicznych wydarzeń kulturalnych odbywających się w Cieszynie i w Czeskim Cieszynie.

•••

Od kilku lat jest Pan częścią stowarzyszenia Člověk na hranici, który jest jednym z organizatorów Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego Bez Granic/ Bez Hranic.

– Zawodowo związany jestem z szeroko rozumianymi działaniami na rzecz współpracy polsko-czeskiej, tłumaczeniami czesko-polskimi, promocją, marketingiem i współpracą z mediami, a także promocją działań samorządu i współpracą z instytucjami kultury w ramach realizacji międzynarodowych projektów.

•••

Informacja o tej akcji odbiła się szerokim echem w naszej lokalnej społeczności i powędrowała w świat, budząc pozytywny rozdzwięk.

– Pomysł pojawił się spontanicznie i był odpowiedzią na nagle zamknięte granice. Miał być wyrazem tęsknoty za niespodziewaniem i nagle ograniczoną możliwością kontaktu z czeskimi przyjaciółmi. Ruch przygraniczny, odbywający się do tej pory bez żadnych przeszkód i kontroli, nagle został bowiem

© STEFAN MAŃKA

ucięty. Baner „STÝSKÁ SE MI PO TOBĚ ČECHU/Tęsknię za Tobą, Czechu” zawiesiłem wspólnie z Magdą Szadkowską, w piątek, 20 marca punktualnie o godz. 12:00.

•••

Sam pomysł z hasłem i formą wykonania odnosi się do projektu artystycznego, który Magda Szadkowska przeprowadziła w 2014 w ramach Biennale w Wenecji Cieszyńskiej.

– Tak. Wtedy wzdłuż Olzy pojawiły się „tablice ostrzegawcze” nawiązujące do tablic, jakie można spotkać w zakładach przemysłowych czy przy okazji remontów. Miały one na celu zwrócenie uwagi przechodniów i uświadomienie ich o pewnych prostych zachowaniach, które mogą poprawić jakość naszego życia. Hasła takie jak „wybaczać”, „uśmiechaj się”, „pomagaj”, wprost zachęcały do pewnych zachowań. Od momentu powstania pomysłu do jego realizacji minęły 3 dni. W tym czasie Magda zajęła się wykonaniem baneru, a ja uzyskaniem pozwolenia na bezpłatne zawieszenie baneru na barierkach wzdłuż rzeki Olzy, z polskiej strony. Od początku była to oddolna inicjatywa, wykonana na szybko z wykorzystaniem dostępnych materiałów, jak baner, który wcześniej promował jedną z edycji Biennale w Wenecji Cieszyńskiej.

•••

Z jakim odzewem spotkali się Państwo po akcji?

– Odzew był zadziwiająco dobry. Nie spodziewaliśmy się przede wszystkim takiego zainteresowania zarówno mieszkańców z obu stron Olzy, jak i mediów. Szybko okazało się, że z naszą akcją trafiliśmy w oczekiwania i odczucia mieszkańców Cieszyna i Czeskiego Cieszyna, ale także

wielu Polaków i Czechów, którzy o akcji dowiedzieli się poprzez udostępniane posty w mediach społecznościowych, a następnie poprzez liczne relacje medialne. Chcieliśmy dać ludziom trochę radości i wypuścić w świat pozytywną informację, i to się udało.

•••

To nie był jednak koniec?

– Nasza akcja miała swoją kontynuację. Najpierw poprzez pojawiające się odpowiedzi z czeskiej strony, a później w formie czesko-polskiej piosenki, która inspirowana była wszystkimi trzema banerami. Kilka dni temu akcja przyjęła także bardzo osobistą formę. Zakochany Czech poprosił bowiem o rękę swoją wybrankę serca z Polski, wykorzystując w tym celu baner! Można więc powiedzieć, że akcja zaczęła żyć własnym życiem i wielu ludzi zaczęło się z nią utożsamiać. Osobiście otrzymałem bardzo dużo miłych wiadomości od ludzi, którzy również tęsknią za otwartymi granicami, ale także za normalnością, która w Cieszynie i w Czeskim Cieszynie związana jest ze swobodnym przekraczaniem granicznych mostów.

•••

Czy ma Pan już pomysł na kolejną akcję?

– Hmm... czy jest pomysł na kolejną akcję? Jako, że akcja nie była poprzedzona długimi przygotowaniem i planami, tak też nie zakładała żadnej kontynuacji. Nie liczyliśmy także na żadną odpowiedź, a te, jak wiemy, pojawiły się aż dwie. Razem z Magdą rozmawialiśmy co prawda o tym, co moglibyśmy zrobić w ramach przygotowań do ponownego otwarcia granic, ale czy coś z tego wyjdzie? Trudno teraz o tym coś więcej mówić, gdyż jak wiemy

ponowne otwarcie granic nie zostało jeszcze bliżej określone. Jeśli chodzi o mnie, akcja banerowa jest czymś, co sprawiło mi ogromną satysfakcję, a kolejne działania z moim udziałem związane będą z moją pracą i zainteresowaniami.

Czas pandemii to dla nas wszystkich, trudny i często stresujący moment. Jak sobie Pan radzi z obecną sytuacją? Ma Pan jakiś sposób, by w tym czasie (mimo wielu ograniczeń) żyło się przyjemniej?

– Zgadzam się. Sytuacja, w której wszystkim nam przyszło żyć, jest skomplikowana i często trudna. Od ponad miesiąca nie odwiedzam swojego biura, które znajduje się po czeskiej stronie. Wiele elementów mojej pracy uzyskało statut pracy zdalnej lub zostało całkowicie wstrzymanych. Początkowo trudno było odnaleźć mi się w tej sytuacji, jednak z czasem udało się odnaleźć całkowicie nowe dziedziny, w których mogę działać, bo to właśnie działanie było zawsze dla mnie najważniejsze. Siedzenie w domu z komputerem na kolanach nigdy nie byłoby moim przeznaczeniem.

Zaangażował się Pan w pomoc innym osobom.

– Od ponad miesiąca zajmuję się dowożeniem obiadów dla medyków ze Szpitala Śląskiego w Cieszynie, które początkowo ufundowane zostały przez mamę Mario-

lą z minirestauracji „Obiady Jak u Mamy”, a następnie zostały opłacone przez jej klientów, ale także mieszkańców Cieszyna, którzy w ten sposób postanowili wesprzeć jej działanie, fundując lekarzom ciepły posiłek. A ja, jako wolontariusz, zajmuję się dowożeniem takich posiłków. Staram się także pomagać małym, lokalnym przedsiębiorcom z Cieszyna, poprzez wsparcie ich działań promocyjno-marketingowych, a także ich codziennych działań. Udało mi się już doprowadzić do wielu ciekawych połączeń pomiędzy lokalnymi przedsiębiorcami, co mam nadzieję będzie skutkowało ich owocną, dalszą współpracą już po zniesieniu wszelkich ograniczeń.

Widzimy, że reaguje Pan również na pojawiające się apele i prośby o pomoc.

– Jeśli tylko jest to możliwe – pomagam. Uważam, że wspólnie damy radę, a pomoc innym w tych trudnych czasach daje mi satysfakcję i spełnienie, którego nie jestem w stanie w pełni osiągnąć poprzez swoją pracę, możliwość swobodnego przemieszczania się i podróżowania, a także normalne kontakty z rodziną i przyjaciółmi, z którymi nie widziałem się od połowy marca. ♦

ROZMAWIAŁA BARBARA STELMACH-KUBASZCZYK

Nowe e-booki w Bibliotece

Choć Biblioteka Miejska obecnie jest nieczynna dla czytelników, za zamkniętymi drzwiami nie próżnujemy – porządkujemy księgozbiór, planujemy zakupy i inicjatywy, idziemy z duchem trudnych czasów i... tęsknimy za Wami!

Od niedawna systematycznie tworzymy zbiór e-booków, które każdy posiadacz karty bibliotecnej może pobrać bezpłatnie przez naszą stronę internetową na swój sprzęt (czytnik e-booków, tablet czy smartfon) na okres jednego miesiąca.

Bestsellerowa autorka (a może autor?) kryjąca/y się pod pseudonimem B.A. Paris oddaje w ręce czytelników najnowszą powieść pt. „Dylemat”. Livia obchodzi hucznie swoje czterdzieste urodziny. To ostatnie chwile jej pozorowanego szczęścia. Czuje, że w końcu nadszedł czas, by wyjawic mężowi tajemnicę sprzed lat. Czy rzeczywiście zdaje sobie sprawę z konsekwencji takiego wyznania? Przecież jest bohaterką mrocznego

thrillera, a nie cikliwego melodramatu. Może bezpieczniej byłoby jednak dalej milczeć?

„Planeta K. Pięć lat w japońskiej korporacji” to reporterski obraz japońskiego rynku pracy widziany oczami Polaka, Piotra Milewskiego. Choć autor po założeniu uniformu i wdrożeniu w życie

oczekiwanych przez otoczenie zachowań staje się jednym z wielu pracowników, wciąż pozostaje tym „innym”. Co przyniesie zderzenie dwóch odmiennych kultur (pracy)? Poznajemy fragment współczesnej Japonii, opowiedziany lekko i z humorem.

Magda Knedler w poruszającej powieści opartej na faktach pt. „Położna z Auschwitz” przywraca pamięć o Stanisławie Leszczyńskiej. Łódzka położna jako więźniarka KL Auschwitz, mimo spartańskich warunków pracy, dobrowolnie pomagała przy porodach. Buntowała się przeciw poleceniom samego „Anioła Śmierci” Josefa Mengele i ratowała, kogo mogła. Odebrała w tym czasie ponad 3000 porodów, podczas których nie umarło ani jedno dziecko, ani jedna matka...

Na koniec polecamy (sic!) „Kroniki koronawirusowe” Malcolma XD, czyli opowiadanie o mieszkańcach warszawskiego blokowiska w dobie zarazy. Jak przystało na tajemniczego autora „Emigracji”, i tu nie brakuje humoru podszytego sarkazmem.

Pozdrawiamy! ♦

BIBLIOTEKA MIEJSKA

Muzyka w domu, z domu!

Domowe Granie

Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” zaprasza na cykl koncertów online, transmitowanych na żywo w Internecie. „Domowe Granie” to ciekawa propozycja, przybliżająca twórczość lokalnych artystów. **Koncerty odbywają się w piątki o godz. 19:00.**

W związku z ograniczeniem działalności instytucji kultury w całym kraju, wynikającym z epidemii koronawirusa, postanowiliśmy zorganizować koncerty, które transmitujemy na oficjalnym profilu COK w serwisie Facebook. Pierwszy koncert Kasi i Błażeja cieszył się dużym zainteresowaniem, obejrzało go w sieci około sześć tysięcy użytkowników. Mam nadzieję, że nasze kolejne propozycje również przypadną do gustu odbiorcom – mówi Adam Cieślak, dyrektor COK „Dom Narodowy”.

Przed tygodniem wystąpił dr hab. Krzysztof Gawlas, a już w najbliższym odcinku „Domowego Grania”, **24 kwietnia, wysłuchamy koncertu Michała Kasztury**. Gitarzysta pochodzący z Cieszyna jest członkiem Zespołu CME oraz grupy Lunatyp, z którą był wielokrotnie nagradzany i wyróżniany na licznych konkursach oraz przeglądach muzycznych. Jest również związany z COK-iem, gdyż od lat prowadzi zajęcia i opiekuje się Amatorską Grupą Gitarową. Artysta wystąpi tym razem w repertuarze solowym i zaprezentuje swoje autorskie kompozycje z pogranicza popu, soulu i jazzu.

Kolejne propozycje są równie ciekawe. **1 maja wystąpi zespół YOY (Why Oh Why?!)**. To oniryczny duet, który tworzą Joanna Markowska z Bielska-Białej (śpiew), która studiowała na Wydziale Artystycznym Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, i Szymon Wyrembak ze Skoczowa (gitara, śpiew). Wieloletnia przyjaźń i wspólne doświadczenia muzyczne doprowadziły do stworzenia projektu, który stał się wspólnym mianownikiem dla ich ekspresji muzycznej i lirycznej. YOY to wokalne harmonie saute i surowy dźwięk gitary, przyprawione elektronicznymi samplami, dodającymi delikatnie smaku. Wisienką na tym muzycznym tor-

cie są bezkompromisowe teksty, które przepełnione są emocjami, uczuciami, egzystencjalnym lękiem i dualizmem ludzkiej natury.

8 maja zagra Misiasty, czyli Wojciech Misiuga – wokalista, kompozytor, multiinstrumentalista i autor tekstów. W roku 2012 wyjechał na Islandię, gdzie nagrał płytę „Freedom”. W kwietniu 2018 roku wrócił do Polski, aby zaprezentować utwory rodzimej publiczności. Od tego czasu, wraz z zespołem, zagrał kilkadziesiąt koncertów w kraju i za granicą.

Z kolei **15 maja wysłuchamy dwóch muzyków z zespołu Rastafajrant**.

Kameralne wersje utworów grupy zaprezentują frontman Grzegorz Kozioł i gitarzysta Tomek Madzia. Pierwszy jest absolwentem, a drugi studentem Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie. Razem z zespołem Rastafajrant mają na swoim koncie ponad 200 koncertów klubowych i plenerowych w Polsce i zagranicą.

Zapraszamy do polubienia oficjalnego profilu COK „Dom Narodowy” – www.facebook.com/cok.cieszyn/ i słuchania koncertów z domu, w domu. ●

COK

Czas na jogę!

W czasie społecznej izolacji warto zadbać o swoją sprawność fizyczną. Praktyka jogi może być formą wzmocnienia ciała i wprowadzenia do organizmu spokoju. To także świadomy oddech. Osoby, które z jogą związane są dłużej, wiedzą, jak wiele przynosi ona korzyści.

Po pierwsze – wpływa na wydolność naszego organizmu. Regularne praktykowanie jogi nie tylko wzmacnia ciało, ale także je uelastycznia, czyni gibkim i bardziej odpornym m.in. na urazy. Podczas wykonywania kolejnych asan uruchamiane są równomiernie wszystkie partie mięśni, stawy, a także kości.

Po drugie – poprawia naszą autoregulację, ponieważ ściśle powiązana jest z oddechem. Regularna praktyka wywołuje korzystne zmiany we krwi – zwiększa się ilość antyoksydantów, co przekłada się na większą zdolność organizmu do samooczyszczania. Obniża się także poziom cholesterolu, glukozy, sodu i trójglicerydów, zmniejsza się ryzyko osteoporozy i artretyzmu.

Po trzecie – koryguje naszą postawę ciała. W efekcie nie tylko uczymy się stać prosto, ale także zmniejszają się nasze dolegliwości bólowe pleców, barków, karku i szyi.

Po czwarte – podczas ćwiczeń zmianie ulegają struktury mózgu i pokonywanie bólu. Badania naukowe potwierdzają, że przewlekły ból powoduje zmiany w naszym mózgu, a dokładnie zmniejszenie objętości istoty szarej. Joga ma udowodniony wpływ na obniżenie nadwrażliwości ciała.

Po piąte – reguluje ciśnienie. Połączenie ćwiczeń z praktyką oddechową pozwala utrzymać je na właściwym poziomie.

Joga redukuje poziom stresu, co przekłada się na większą stabilność emocjonalną, równowagę psychiczną, dystans do otoczenia i wydarzeń.

Musimy pamiętać również o tym, że joga zmniejsza podatność na choroby cywilizacyjne i redukuje ryzyko zawału serca, miażdżycy, udaru, cukrzycy. Pomaga także w leczeniu arytmii serca. Ponadto

regularna praktyka jogi przyspiesza metabolizm, zatem pozwala utrzymać pod kontrolą naszą wagę. Nie bez znaczenia jest także fakt, że regularne ćwiczenia obniżają ryzyko wystąpienia chorób żołądkowo-jelitowych, wzmacniają odporność (badania naukowe potwierdzają, że poziom odporności podwyższa się w ciągu 2 godzin od rozpoczęcia ćwiczeń), redukują poziom stresu, co przekłada się na większą stabilność emocjonalną, równowagę psychiczną, dystans do otoczenia i wydarzeń.

Okazuje się, że kobiety mogą czerpać z jogi dodatkowo, ma ona bowiem udowodniony wpływ na regulację gospodarki hormonalnej. Pobudza gruczoły dokrewne: jajniki, nadnercza, tarczycę, przysadkę. Ponadto wzmacnia mięśnie dna miednicy i – co ważne – jogę mogą praktykować także kobiety w ciąży.

Jak ćwiczyć jogę w czasie izolacji? Odsyłamy Państwa do stron profili facebookowych cieszyńskich nauczycieli jogi. Wśród nich znaleźć można między innymi Damiana Krzempka, który prowadzi zajęcia online za darmo - zarówno dla seniorów, jak i dla zaawansowanych. Więcej szczegółów na profilu Joga Cieszyn - <https://www.facebook.com/Joga-Cieszyn-687171855001648/>. ♦

OPRAC. NA PODSTAWIE ARTYKUŁU MAGDALENY
BALDYŚ DLA PORTALYOGI.PL

Zadbaj o siebie i ruszaj się!

W związku ze stanem epidemii obowiązującym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, do odwołania zawieszono wszystkie imprezy i wydarzenia, w tym sportowe, m.in. 12. Cieszyński FORTUNA Bieg. Wydarzenie, które miało odbyć się 26 kwietnia, zostało przeniesione na jesień tego roku.

Na chwilę obecną nie wiemy, kiedy obiekty sportowe będą mogły normalnie funkcjonować. Na szczęście możemy korzystać już z lasów i parków, dlatego też chcemy zachęcić Państwa do aktywności fizycznej. Możemy wybrać się na spacer, w tym nordic walking, pobeiegać w lesie czy też w parku. Zachęcamy, aby swoje

plany treningowe przenieść na świeże powietrze. Oczywiście pamiętajmy o zachowaniu wszelkich zasad bezpieczeństwa: o zachowaniu odległości co najmniej 2 metrów od innych osób, o obowiązkowym zasłanianiu nosa i ust w miejscach publicznych oraz o tym, aby nie poruszać się w grupach.

Zapraszamy również na stronę internetową www.sport.cieszyn.pl, gdzie zamieszczane są różne linki i artykuły z propozycjami ćwiczeń, które przesyłają nam cieszyńskie kluby sportowe.

Życzymy Wam wszystkim zdrowia! ♦

Książęce miasto Cieszyn w płomieniach

Rok temu cały świat patrzył z przerażeniem na płonąca katedrę Notre Dame w Paryżu. Ludzie dopatrywali się w tym nieszczęśliwym zdarzeniu znaków Bożych, wymyślali teorie spiskowe, tworzyli własne narracje. **Nie inaczej było zapewne 6 maja 1789 roku, kiedy stolica Księstwa Cieszyńskiego stanęła w płomieniach.** Jedyną różnicą było tylko to, iż ówczesni mieszkańcy nie mieli okazji prowadzić transmisji „na żywo” z przebiegu wydarzeń i akcji ratowniczej.

Fragment obrazu przedstawiającego wielki pożar Cieszyna z 1789 roku.

Środa 6 maja 1789 roku zapowiadała się jak każdy inny dzień. W Cieszynie rzemieślnicy otwierali swoje kramy, do bram miejskich podążali kupcy, podróżni i okoliczni mieszkańcy chcący załatwić w stolicy swoje interesy. W karczmach słychać było gwar. Ulicą Głęboką, skąpaną w promieniach wschodzącego słońca, biegali już urzędnicy pomiędzy książęcym zamkiem a ratuszem. Cieszyńskie mieszczki jak zwykle plotkowały na rynku przy św. Florianie. Olza płynęła sobie zwyczajnie, swym leniwym tempem, a od czasu do czasu ktoś podszedł do jej brzegu, by o poranku napić konie...

W podcieszzyńskich miejscowościach również toczyło się zwykłe życie. Pastarze wyszli na łąki pasać bydło, aż nagle któryś z nich krzyknął we trwodze: Gore! Gore! Jezusku, Maryjko! Cieszyn gore! Pónbóczku, zmiłuj się nad nami!

Jak podają źródła, pożar wybuchł na poddaszu jednego z domów na Górnym Przedmieściu, w pobliżu Wyższej Bramy, około godziny szóstej rano. Ówczesny Cieszyn był w większości zbudowany z drewna. Tylko nieliczne budynki, w szczególności użyteczności publicznej i kościoły, pamiętające jeszcze piastowskie rządy, zbudowane były z kamienia i cegły. Jednak i one w dalszym ciągu posiadały drewniane dachy i poddasza, przez co ogień bardzo szybko rozprzestrzenił się na sąsiednie budynki. Miesz-

kańcy walczyli z pożarem trzy dni. Straty były ogromne. Z pożogi ocalało zaledwie kilka domów na przedmieściach i część Nowego Miasta.

Ogółem w wyniku pożaru zniszczonych zostało 276 budynków, m.in. spaliły się 3 kościoły, 2 klasztory, gimnazjum, szkoła, ratusz, wojskowy szpital oraz koszary.

Spalonego kościoła parafialnego władze postanowiły nie odbudowywać, przenosząc siedzibę parafii do mniej zniszczonego kościoła przy klasztorze dominikanów. Natomiast zdecydowano się odrestaurować ratusz według planów architekta Ignacego Chambrez de Ryvos. Tak oto powstał barokowo-klasycystyczny budynek o niebywałej dotąd elegancji z wieżą zwieńczoną architektoniczną latarnią i iglicą z wizerunkiem orła Księstwa Cieszyńskiego. Pomiędzy oknami pierwszego i drugiego piętra ryzalitu zawieszono tablicę z łacińskim napisem upamiętniającym

wielki pożar miasta oraz marmurową płytę poświęconą księciu Albertowi Sasko-Cieszyńskiemu i jego żonie Marii Krystynie, którzy przeznaczyci znaczne kwoty na ukończenie ratuszowej wieży, a także odbudowę wielu cieszyńskich budynków.

Po wielkim pożarze z 1789 roku Cieszyn podnoszono z gruzów przez kolejne jedenaście lat. Pożar zapisał się nie tylko na kartach miejskich kronik, lecz także poświęcono temu wydarzeniu co najmniej dwa utwory poetyckie, autorstwa Leopolda Jana Szersznika i Ignacego Ekhela.

Pożar, którego 230. rocznica przypada na bieżący rok, nie był jednak jedynym, jaki nawiedził stolicę Księstwa Cieszyńskiego. Drewniana i gęsta zabudowa miasta stwarzała ogromne niebezpieczeństwo wybuchu pożaru w każdej chwili. Cieszyn był w swej historii kilkakrotnie trawiony przez niszczycielskie pożary. Najstarsza wzmianka o pożarze miasta pochodzi z 1447 roku. Kolejny pożar wybuchł prawie czterdzieści lat później w 1488 roku.

Cztery lata wcześniej, w 1484 roku, doszło do pożaru cieszyńskiego zamku. Wtedy paliła się również zamkowa kaplica pw. św. Mikołaja. Spłonęło niemal całe jej wyposażenie. Pozostały tylko kamienne elementy. Według jednej z zamkowych legend podczas tego pożaru miał się dokonać cud za wstawiennictwem

św. Waclawa, który rzekomo ocalił kaplicę i zamek przed doszczętnym spalaniem. Jak głosi legenda, niszczycielskie płomie nie miały się zatrzymać przed znajdującą się w kaplicy figurą tegoż świętego. Odtąd też św. Waclaw pojawia się jako drugi patron zamkowej kaplicy obok św. Mikołaja – rodzowego patrona Piastów.

Następne dwa pożary zamku miały miejsce w 1520 i 1528 roku. Z kolei w 1552 roku spłonęło 70% miasta wraz z zamkiem. Nienaruszone pozostały wówczas tylko domy przy ulicy Srebrnej. Książę Waclaw III Adam zwolnił wtedy mieszkańców miasta z podatków na okres dwunastu lat, a także w miarę swoich możliwości wspierał ich finansowo przy odbudowie miasta, sam zajęty odbudową własnej rezydencji (ciekawe, który współczesny polityk zdobyłby się na taki gest). Książę nie wiedział zapewne, że już w 1570 roku to on będzie potrzebował pomocy mieszkańców przy odbudowie zamku po kolejnym pożarze.

Spokój nie trwał jednak długo, bo już w 1603 roku strażnik miejski bił na alarm i ostrzegał mieszkańców przed kolejnym

pożarem, w którym ucierpiała znaczna część miasta i cieszyńskiego zamku. Po tym wydarzeniu cieszyńscy mieli trochę wytchnienia, nie licząc oczywiście drobniejszych pożarów pojedynczych domów czy pożarów wynikłych w trakcie oblężenia miasta i zamku w czasie wojny trzydziestoletniej.

Kolejną pożoga, w której ucierpiała 3/4 miasta, nawiedziła stolicę księstwa w 1720 roku. Dwadzieścia lat później, w 1740 roku, płomie nie ponownie strawiły miasto, a w 1759 jeszcze raz. W połowie XVIII wieku Habsburgowie zaczęli zwracać większą uwagę na kwestie zabezpieczenia miast swojej monarchii przed pożarami. Pierwsze przepisy przeciwpożarowe dla księstw wchodzących w skład Śląska Austriackiego ukazały się w 1756 roku. Stołeczny Cieszyn otrzymał odnowiony „Porządek ogniowy” uchwalony przez Radę Księżęcą Miasta Cieszyna w 1775 roku. Zobowiązywał on m.in. władze miejskie do kupna i utrzymywania sikawek. Niestety wprowadzone przez cesarzową Marię Teresę i jej syna Józefa II przepisy nie uchroniły Cieszyna od największe-

go w historii pożaru, który w 1789 roku strawił obszar niemalże całego miasta.

Natura ludzka od zawsze rządziła się powiedzeniem „jak trwoga, to do Boga”, toteż w 1777 roku postawiono na cieszyńskim rynku figurę św. Floriana, który miał ochronić miasto przed licznymi pożarami. Również świętemu nie udało się uchronić Cieszyna przed pożarem z 1789 roku.

W 1863 roku powołano Księżęcą Straż Pożarną, a już w 1870 powstała pierwsza w Księstwie Cieszyńskim Ochotnicza Straż Pożarna w Cieszynie. Umiejętności obu organizacji zostały wystawione na próbę już w 1894 roku, kiedy doszło do ostatniego w historii dużego pożaru miasta.

Jak widać, książęcy Cieszyn w swojej ponad tysiącletniej historii niejednokrotnie wystawiany był na niewyobrażalne współcześnie próby. Trawiony przez niszczycielskie pożary dosłownie powstawał z popiołów niczym mityczny feniks...◆

WŁADYSŁAW ŻAGAN

WWW.PRINCIPATUSTESCHINENSIS.BLOGSPOT.COM

TAAAKA HISTORIA! z Zamkiem Cieszyn

Od kilku lat na poszczególnych poziomach Wieży Piastowskiej możecie zapoznać się z historią cieszyńskiego Wzgórza Zamkowego. Tablice, zaprojektowane zostały przez grafika z czeskiej strony – Marka Chmiela – i w nietuzinkowy sposób ilustrują historię cieszyńskiego zamku. W tym trudnym czasie, kiedy Wieża Piastowska i zabytki Wzgórza Zamkowego pozostają zamknięte do odwołania, postanowiliśmy umożliwić Czytelnikom Wiadomości Ratuszowych poznanie dziejów cieszyńskiego zamku, publikując zamkowe historie z tablic w nieco poszerzonej wersji.

PIERWSI OSADNICY

Cieszyńską Górę Zamkową uważa się za najstarszą część miasta. Według legendy Cieszyn założono w 810 roku n.e. Najnowsze badania historyczne przybliżają powstanie Cieszyna w okolicach tej daty, umiejscawiając je pośród konfliktu plemion słowiańskich z koczowniczym ludem Awarów. Wówczas Słowianie mieli pobudować w Bramie Morawskiej grody obronne, uniemożliwiając tym samym dostęp do północnych krańców swych ziem wrogowi. Przeprowadzone na Górze Zamkowej badania archeologiczne wykazały jednak, że już wcześniej był to zamieszkały teren. Ślady osadnictwa pochodzą z V wieku p.n.e. Pomiędzy II w. p.n.e., a I w. n.e. cieszyńską Górę Zamkową zamieszkiwało celtyckie plemię Kotynów, zaliczane do kultury puchowskiej.

© ZAMEK CIESZYN

Choć badania archeologiczne nad tym okresem dziejów nadal trwają, to przypuszcza się, iż w tym czasie na wzgórzu istniał rozległy gród, z miejscem kultu, otoczony jakimiś formami fortyfikacji. Liczne znaleziska dowodzą również, że obok średniowiecznych Słowian, Kotynowie stanowili w przeszłości największą i najistotniejszą społeczność zamieszkującą obszar obecnego Cieszyna. Z tego okresu pochodzi m.in. znaleziona na Górze Zamkowej złota moneta celtycka datowana na pierwszą połowę I w. p.n.e. Okoliczności zniknięcia Kotynów z tych terenów wiążą się z wojnami makromańskimi i faktem nieudzielenia przez Kotynów wsparcia Cesarstwu Rzymskiemu, za co cesarz Marek Aureliusz wydał rozkaz

presiedlenia ich do dolnej Panonii. Ich miejsce zajęły plemiona germańskie, które zasiedlały Górę Zamkową do ok. IV w. n.e. Dawni mieszkańcy osady na Górze Zamkowej zajmowali się rolnictwem, hodowlą, rzemiosłem i handlem, czego dowodem są znaleziska monet rzymskich, świadczące o silnym ożywieniu, w pierwszych czterech stuleciach naszej ery, Bramy Morawskiej jako szlaku handlowego, na którym znajdował się ówczesny Cieszyn. Zapraszamy też do odwiedzania naszego profilu: facebook.com/zamekcieszyn-turystycznie, gdzie publikujemy różne ciekawostki związane z historią Wzgórza Zamkowego i Zamku. ◆

ZAMEK CIESZYN

Między rynkiem a ulicą zakonnic

Zgromadzenie Sióstr św. Elżbiety III Zakonu św. Franciszka pojawiło się w naszym mieście dzięki zabiegom Marii Franck, pobożnej cieszyńskiej wdowy, która leczyła się w szpitalu elżbietanek we Wrocławiu, a której córka wstąpiła później w szeregi tego zakonu. W 2. połowie XVIII w. mężczyzn w Cieszynie leczyli bonifratrzy, brakowało szpitala dla kobiet, potrzeba była więc jak najbardziej uzasadniona.

MUSEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

Zabudowania szpitala i klasztoru elżbietanek, w perspektywie ul. Zakonnic – wieża ratuszowa, lata 80. XIX w.

W roku 1753 zgodę na założenie w Cieszynie klasztoru wydał biskup wrocławski Philipp Gotthard von Schaffgotsch. Pozyskawszy protektorów pośród cieszyńskiej szlachty Maria Franck wraz z dwiema wrocławskimi elżbietankami – córką Ksawerą oraz pochodzącą z Pragi Marią Magdaleną Glenk – za fundusze zebrane od dobroczyńców kupiły rok później przyrynkową kamienicę hrabiego Jana Kaspara Wilczka, a w roku 1761 dokupiły sąsiedni dom Franciszka Jagosza i zaczęły starania wokół budowy szpitala. Katastrofa budowlana w roku 1767, kiedy to zawalił się komin, niszcząc po drodze cele zakonnic i salę szpitalną, był niczym w porównaniu z pożarem miasta w roku

1789, w którym spłonęły wszystkie klasztorne zabudowania. W ciągu kolejnych kilku lat, na podstawie dekretu cesarza Leopolda II, klasztor został odbudowany z materiałów dostarczonych przez Komorę Cieszyńską na polecenie jej właściciela, księcia Alberta Sasko-Cieszyńskiego. Pod nadzorem księdza proboszcza Leopolda Jana Szersznika, który kierował akcją odbudowy miasta po tym największym w historii Cieszyna pożarze, wzniesiono salę dla 13 chorych, cele dla 11 sióstr oraz 3 służących, refektarz i dormitorium, aptekę, pralnię, składy drewna, mieszkanie dla kapelana i w końcu budowlę najważniejszą – kaplicę. Kaplica klasztorna od początku, tj. od roku 1754, kiedy zaadaptowano

na ten cel jedno z pomieszczeń, zlokalizowana była na narożniku Rynku i dzisiejszej ulicy Matejki (w XIX w. ulica ta nosiła nazwę Elisabethnergasse / Elżbietanek, a od 1892 – Nonnengasse / Zakonnic). Widzimy jej południową elewację na fotografiach Rynku z 2. połowy XIX w. Wyposażona w sygnaturkę z dzwonem, nosiła wezwanie św. Józefa. Cały kompleks szpitalno-klasztorny zajmował mniej więcej połowę północno-wschodniego kwartału przyrynkowego, a uległ powiększeniu po zniesieniu muru miejskiego, za którym (ale pod samym murem, w którym wybito furte) chowane były zmarłe zakonnic. Powiększony ogród okalał teraz stosunkowo wysoki mur.

Kaplica elżbietanek na rynku, w tle ul. Zakonnica i wieża kościoła św. Trójcy, lata 80. XIX w.

Fasada gmachu poczty, lata 50. XX w.

Wielu było dobroczyńców klasztoru i szpitala, było też wsparcie z kasy państwowej, ale jak to bywa w zakładach leczniczych, niedobory budżetowe i braki w wyposażeniu towarzyszyły szpitalowi zawsze.

Próby obciążenia kosztami szpitala kasy miejskiej spełży na niczym nie tylko dlatego, że magistrat nie chciał np. płacić za srebrne cyborium zamówione do kaplicy. Komisja rewizyjna wysłana przez starostwo cieszyńskie w roku 1855 sporządziła długą listę uwag, na której znajdziemy m.in. żądanie wymiany ciężkich pierzyn na wełniane koce czy spluwaczek glinianych na cynowe, stwierdzonej zbyt małą ilością łóżek, bielizny i prześcieradeł, konieczność wymiany zbutwiały ram okiennych, brak aparatu wentylacyjnego do odświeżania powietrza (!), w końcu brak opatrunków, bandaży i instrumentów, o które lekarz musi starać się we własnym zakresie. Komisja postulowała w końcu konieczność podwyższenia nader

skromnego rocznego honorarium, jakie otrzymywał ówczesny lekarz szpitalny dr Fischer – z 25 do 160 (!) florenów. Siostry zakonne za swą pracę nie otrzymywały dostatecznego pożywienia, nie miały też funduszy, by wymienić zniszczone habity na nowe. Sytuacja uległa zmianie, gdy leczenie chorych pochodzących ze Śląska Austriackiego zaczął opłacać Wydział Krajowy w Opolu, za wyjątkiem mieszkańców Cieszyna, za których płaciło miasto. Rzecz jasna zasady tego finansowania były bardzo surowe: szpital ma przyjmować tylko te kobiety, które hospitalizacji wymagają, tylko na czas konieczny, zaś nieuleczalnie chore odsyłać do przytułków gminnych.

W roku 1879 wzniesiona została druga sala chorych, mimo to szpital nie był w stanie przyjmować wszystkich zgłaszających się do leczenia kobiet. Ponadto w latach 80. wybuchła awantura dotycząca rzekomo praktykowanego przez elżbietanki prozelityzmu – ewangeliczki skarżyły się swemu proboszczowi, ks. Theodorowi Haase, że w czasie pobytu w szpitali siostry namawiały je do konwersji na katolicyzm. Do tego jeszcze lokalizacja szpitala w samym środku miasta budziła obawy służb sanitarnych. Urządzenie szpitala (m.in. brak sali operacyjnej czy łazienki) przy nowo otwartym w roku 1892 i doskonale wyposażonym szpitalu ewangelickim pozostawiało wiele do życzenia.

Na budowę nowego klasztoru i szpitala elżbietanki otrzymały m.in. subwencję od władz Śląska Austriackiego i zakupiły ostatecznie położony na Liburni – daleko od centrum miasta – folwark Anny Drobnikowej. Nowa siedziba, ukończona w roku 1903, rozmachem trzech skrzydeł zabudowań do dziś przywodzi na myśl założenia pałacowe! Ale wróćmy do kwartału przyrynkowego...

Już w roku 1902 władze miejskie Cieszyna kupiły cały teren likwidowanego klasztoru za 130 tys. koron austriackich i ogłosiły w prasie, że „nowy budynek pocztowy w Cieszynie będzie wybudowany na miejscu, gdzie stoi obecnie stary klasztor Elżbietanek, ponieważ dotychczasowe pomieszczenie urzędu pocztowego jest zupełnie niedostateczne i wadliwe. Budowa rozpocznie się z przysłą wiosną”. Równocześnie w niedalekim sąsiedztwie miało otrzymać swoją nową siedzibę gimnazjum realne.

Burmistrz Cieszyna, Leonhard Demel, 24 stycznia 1906 roku rozpiął konkurs na projekt fasady i bocznej elewacji nowego gmachu poczty, której rzut poziomy przygotowali inżynierowie cieszyńskiego magistratu. Konkurs zakończono 5 marca, w komisji konkursowej zasiedli radcy budowlani Rudolf Lang i Franz Srb, miejscy inżynierowie Markus Dalf i Leonhard Hulek oraz miejscy budowniczowie Fritz Fulda i Alois Jedek. Na konkurs przysłanych

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

Pl. Klasztorny przed kościołem bonifratrów, widoczny mur okalający ogrody elżbietanek, 1901

zostało 30 projektów! Pierwszą nagrodę otrzymał wiedeński architekt Artur Streit, drugą – Vinzenz Baier z Trutnova. Zwycięski projekt fasady i elewacji bocznej opublikowany został w słynnym branżowym czasopiśmie „Der Bautechniker”.

Rozbiórka dawnych zabudowań klasztornych doszła do skutku dopiero w roku 1909, wówczas to rozpoczęła się realizacja zwycięskiego projektu. Secesyjny gmach stawiał cieszyński budowniczy Ludwig Kametz. Cesarsko-królewski Urząd Pocztowy i Telegraficzny w Cieszynie przyjmował petentów 28 czerwca 1910 roku jeszcze w starej siedzibie, przylegającej do Domu Narodowego, zaś od 29 czerwca tego roku już w nowym gmachu. W roku 2020 gmach poczty obchodzi więc swoje 110. urodziny.

Trójkondygnacyjna budowla o przyziemiu zaakcentowanym boniowaniem kryta była mansardowym dachem. Główne wejście zlokalizowane zostało na osi elewacji bocznej, tj. od ulicy Zakonnicy, flankowanej przez dwa boczne ryzality, przy czym ryzalit od strony dzisiejszego pl. ks. Londzina jest niższy, na tylko dwie kondygnacje. Fasadę przylegającą do Rynku zdobił (i nadal zdobi) umieszczony na osi ryzalit o bogatej secesyjnej dekoracji architektonicznej, podkreślony pilastrami i zwieńczony trójkątnym szczytem z półkolumnami i rzędem owalnych okien. Symetrię zaburzało tu jedynie boczne wejście, ulokowane w sąsiedztwie ul. Szerokiej.

W połowie lat 60. ubiegłego wieku podjęto decyzję o zmianie lokalizacji głównego wejścia. Zamurowano główny portal od strony ulicy, która zmieniła już dawno nazwę na ul. Matejki, zaś w przyziemiu ryzalitu fasady wybito obszerny otwór wejściowy, nad którym zamontowano wielki neon z napisem POCZTA. Kilkanaście lat

temu miejsce neonu zajęły trzy ślepe łuki o półkolistym zamknięciu, nawiązujące do łuków na trzeciej kondygnacji, ale kłócące się z ideą boniowania.

Na tyłach poczty w roku 1976 ukończono budowę wielkiego gmachu, mieszczącego centralę telefoniczną. Wspomnieniem niezwykle urokliwym tego zakątka jest fotografia wykonana przez redaktora Tadeusza Kopoczka w latach 60. XX w. Udokumentowała ona w sposób cudowny piwiarnię, urządzoną na skarpie na tyłach dawnego ogrodu elżbietanek, okolonego wcześniej murem. To w tym miejscu znajdował się wspomniany cmentarz elżbietanek. Tuż przez przeprowadzkę w roku 1903 szczątki pochowanych tu zakonnicy zostały ekshu-

mowane i złożone we wspólnej mogile na cmentarzu komunalnym. Po zniesieniu klasztornej muru umieszczono tu tzw. beczkę z ogrodem piwnym. Na fotografii spomiędzy drzew wyłania się sylwetka kościoła bonifratrów. Jesteśmy więc już w obrębie dzisiejszego pl. ks. Londzina. Ostatecznie teren ten został później splantowany i o istniejącej tu niegdyś skarpie świadczy jedynie dość znaczny spadek ulicy Matejki, zaś o dawnym klasztorze elżbietanek przypomina tablica pamiątkowa na ścianie poczty od tejże ulicy w miejscu, gdzie wznosiła się zachodnia ściana kaplicy św. Józefa. ◆

IRENA FRENCH

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

Piwiarnia z beczką, dalej kościół bonifratrów, lata 60. XX w.

Elektromobilność w Cieszynie

Miasto Cieszyn opracowało projekt dokumentu pn. „Strategia Elektromobilności Miasta Cieszyna w latach 2020-2030”, który dofinansowany został ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu GEPARD II – transport niskoemisyjny – Część 2) Strategia rozwoju elektromobilności.

Projekt dokumentu powstał m.in. w oparciu o zdiagnozowaną sytuację w mieście, a także w odniesieniu do propozycji mieszkańców Cieszyna, przedsiębiorców i przedstawicieli organizacji i instytucji działających na terenie miasta, zainteresowanych rozwojem elektromobilności, które zostały zgłoszone w czasie spotkań organizowanych w Ratuszu oraz za pomocą ankiety.

„Strategia Elektromobilności Miasta Cieszyna w latach 2020-2030” jako cel główny przyjmuje ograniczenie na obszarze miasta Cieszyna emisji CO₂ pochodzącej z publicznego i prywatnego transportu samochodowego, a dla jego realizacji zakłada rozwój elektromobilności w mieście uwzględniający zdiagnozowaną sytuację w obszarach: transportu zbiorowego, transportu indywidualnego, floty pojazdów miejskich, przestrzeni publicznej i wiedzy o elektromobilności. Problem główny, na jaki ma odpowiadać Strategia, może zostać rozwiązany poprzez kompleksowe zmiany polegające na wykorzystaniu inteligentnych rozwiązań w systemie komunikacyjnym oraz dzięki zaangażowaniu mieszkańców Cieszyna. Należy zatem wdrożyć działania mają-

ce na celu w jak największym stopniu zniwelowanie negatywnych skutków zanieczyszczenia środowiska, które nie tylko wpływają na jego degradację, ale także na stan zdrowia mieszkańców. Aby planowane działania przebiegały w sposób uporządkowany, równoległy i celowy, w projekcie „Strategii Elektromobilności Miasta Cieszyna w latach 2020-2030” przyjęto cele strategiczne i operacyjne, dla których w dalszej kolejności zdefiniowano konkretne zadania, których realizacja umożliwi osiągnięcie pożądanego efektów.

Dofinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Podstawową zasadą w doborze zadań do realizacji zaproponowanych w Strategii było takie ich sformułowanie, aby odpowiadały na realne potrzeby w konkretnych obszarach i realizowały wskazane w projekcie dokumentu cele strategiczne i operacyjne, a także umożliwiały podejmowanie działań różnym podmiotom, a więc nie tylko samorządowi Gminy Cieszyn, ale także przedsiębiorcom, instytucjom i organizacjom pozarządowym. Tak jak tworzeniu Strategii towarzyszyła idea otwartości i partycypacji społecznej, tak również jej wdrażanie zakłada możliwość aktywności różnych interesariuszy, którzy mogą podejmować działa-

nia, służące rozpowszechnianiu nowych rozwiązań w mieście oraz pomysłów biznesowych rozwijających elektromobilność. Tworzenie pozytywnego klimatu dla promowania elektromobilności jest istotnym elementem w kontekście celów, jakie stawia „Strategia Elektromobilności Miasta Cieszyna w latach 2020-2030”.

Projekt „Strategii Elektromobilności Miasta Cieszyna w latach 2020-2030” wyłożony zostanie do wglądu na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Cieszynie. **Uwagi i opinie do projektu dokumentu można składać od 4 maja 2020 r. do 25 maja 2020 r.** Konsultacje będą przeprowadzone w formie:

- platformy internetowej – zbieranie uwag i opinii z wykorzystaniem formularza, który należy przesłać na adres e-mail: urząd@um.cieszyn.pl

- zbierania uwag i opinii pisemnych składanych w urnie udostępnionej w Urzędzie Miejskim w Cieszynie, Rynek 1 (a w przypadku odwołania stanu epidemii na terenie Rzeczypospolitej Polskiej – w biurze podawczym Urzędu Miejskiego).

Serdecznie zapraszamy wszystkich mieszkańców Cieszyna zainteresowanych budowaniem pozytywnego klimatu dla rozwoju elektromobilności w mieście do zapoznania się z projektem dokumentu oraz do składania propozycji, uwag i wniosków w celu nadania „Strategii Elektromobilności Miasta Cieszyna w latach 2020-2030” ostatecznego kształtu. ◆

WYDZIAŁ OCHRONY ŚRODOWISKA I ROLNICTWA

NIERUCHOMOŚCI PRZEZNACZONE DO ZBYCIA

Burmistrz Miasta Cieszyna informuje, że przeznaczono do zbycia, w trybie bezprzetargowym, na rzecz aktualnych najemców:

- lokal mieszkalny nr 14 położony w budynku przy ul. Tomanka 7 w Cieszynie wraz z udziałem do gruntu działki i części wspólnych budynku w 3520/76290 części,
- lokal mieszkalny nr 9 położony w budynku przy ul. Strzelców Podhalańskich 5 w Cieszynie wraz z udziałem do gruntu działki i części wspólnych budynku w 4616/79798 części,
- lokal mieszkalny nr 21 położony w budynku przy ul. Wąskiej 2 w Cieszynie wraz z udziałem do gruntu działki i części wspólnych budynku w 5320/138640 części,

Wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Cieszynie

oraz na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej UM w Cieszynie (bip.um.cieszyn.pl) na okres 21 dni, tj. od dnia 15 kwietnia 2020 r. do dnia 6 maja 2020 r.

NIERUCHOMOŚĆ NA SPRZEDAŻ

Burmistrz Miasta Cieszyna ogłasza ustny przetarg nieograniczony **na zbycie lokalu mieszkalnego nr 4 będącego własnością Gminy Cieszyn, położonego w budynku przy ul. Górnej 16 w Cieszynie** wraz z udziałem w 11825/65534 części do działki nr 44, obr. 45 o pow. 736 m², obj. KW Nr BB1C/00088749/0 Sądu Rejonowego w Cieszynie.

Nieruchomość zostanie udostępniona do obejrzenia w dniu 12 maja 2020 r.

UWAGA! Z uwagi wprowadzenie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w związku z zakażeniami

wirusem SARS-CoV-2 nieruchomość zostanie udostępniona tylko i wyłącznie po wcześniejszym mailowym względnie telefonicznym uzgodnieniu z tut. Urzędem godziny oględzin. Orowadzanie po lokalu będzie odbywało się pojedynczo z osobą, która umówi się na określoną godzinę.

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi 240 000, – zł. Sprzedaż zwolniona jest z podatku na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 106 z późn. zm.).

Przetarg odbędzie się w dniu 20 maja 2020 r. w sali nr 126 Urzędu Miejskiego w Cieszynie (Rynek 1, I piętro) o godz. 10:00 przy zachowaniu niezbędnych środków bezpieczeństwa w związku z trwającą epidemią.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie, w formie pieniężnej, wadium w wysokości 25 000, – zł. Wadium należy wnieść w nieprzekraczalnym terminie do dnia 15 maja 2020 r. przelewem na konto Urzędu Miejskiego ING Bank Śląski S.A. w Cieszynie nr 44 1050 1083 1000 0022 6985 8169. Za termin wpłaty wadium uważa się wpływ środków finansowych na konto Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

Wadium wpłacone przez osobę, która wygra przetarg, zalicza się na poczet ceny sprzedaży nieruchomości, a w przypadku uchylenia się przez tę osobę od zawarcia umowy, wadium przepada na rzecz sprzedającego. Pozostałym uczestnikom przetargu wadium zwraca się przelewem na wskazane konto (nie później niż przed upływem 3 dni roboczych od zamknięcia przetargu).

Cena osiągnięta w przetargu, pomniejszona o wpłacone wadium, powinna być wpłacona przez nabywcę na wskazane konto, nie później niż do dnia zawarcia umowy notarialnej. Koszty umowy ponosi nabywca.

Dokumentacja dotycząca sprzedaży w/wym. nieruchomości znajduje się do wglądu w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miejskiego w Cieszynie (parter – pokój 6).

Burmistrz Miasta zastrzega sobie prawo odwołania przetargu w razie uzasadnionej przyczyny, informując o tym niezwłocznie w formie właściwej dla ogłoszenia przetargu.

Dodatkowych informacji udziela Wydział Gospodarki Nieruchomościami UM w Cieszynie, tel. 33/4794 230, 33/4794 232.

Ogłoszenie o przetargu w pełnej treści zostało zamieszczone na stronie internetowej bip.um.cieszyn.pl oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

KONSULTACJE SPOŁECZNE

Zarządzenie Nr 0050.185.2020 Burmistrza Miasta Cieszyna z dnia 20 kwietnia 2020 roku

w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Cieszyna projektu „Strategii Elektromobilności Miasta Cieszyna w latach 2020-2030”.

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 506 z późn. zm.), art. 39 i art. 40 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.), § 3 uchwały Nr XXXV/340/17 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 29 czerwca 2017 r. w sprawie zasad i trybu prowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Cieszyna (Dz. Urz. Woj. Ślą. 2017 r., poz. 4208)

§ 1

1. Zarządzam przeprowadzenie konsultacji społecznych z mieszkańcami Cieszyna, w celu poznania ich opinii, w przedmiocie projektu „Strategii Elektromobilności Miasta Cieszyna w latach 2020-2030”.

2. Wyznaczam termin rozpoczęcia konsultacji na dzień 4 maja 2020 r., a termin zakończenia na dzień 25 maja 2020 r.

§ 2

1. Konsultacje będą przeprowadzone w formie:

1) platformy internetowej — publikacja przedmiotu konsultacji na stronie internetowej oraz zbieranie uwag i opinii z wykorzystaniem formularza, stanowiącego załącznik do niniejszego zarządzenia, przesłanego na adres urząd@um.cieszyn.pl.

2) zbierania uwag i opinii pisemnych składanych – w urnie znajdującej się w holu głównym Ratusza Urzędu Miejskiego w Cieszynie, Rynek 1 (a w przypadku odwołania stanu epidemii ogłoszonego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej – w biurze podawczym Urzędu Miejskiego w Cieszynie, Rynek 1).

2. Konsultacje społeczne mają zasięg ogólnomiejski.

3. Uprawnionymi do udziału w konsultacjach są mieszkańcy Cieszyna.

§ 3

Jednostką odpowiedzialną za przeprowadzenie konsultacji jest Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

§ 4

Wykonanie zarządzenia powierzam Naczelnikowi Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

§ 5

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji na stronie internetowej Cieszyna, na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Cieszynie, w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Cieszynie oraz w Wiadomościach Ratuszowych.

KONSULTACJE SPOŁECZNE – WYNIKI

Informacja o wynikach konsultacji społecznych z mieszkańcami Cieszyna projektu uchwały Rady Miejskiej Cieszyna w sprawie niedochodzenia należności z tytułu rekompensaty, o której mowa w art.10 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych przypadających Gminie Cieszyn lub jej jednostkom organizacyjnym.

Konsultacje społeczne z mieszkańcami Cieszyna projektu uchwały Rady Miejskiej Cieszyna w sprawie niedochodzenia należności z tytułu rekompensaty, o której mowa w art.10 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych przypadających Gminie Cieszyn lub jej jednostkom organizacyjnym ogłoszone zostały na podstawie Zarządzenia Nr 0050.125.2020 Burmistrza Miasta Cieszyna z dnia 16 marca 2020 roku, art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.), § 3 uchwały Nr XXXV/340/17 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 29 czerwca 2017 roku w sprawie zasad i trybu prowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Cieszyna (Dz. Urz. Woj. Ślą. 2017 r., poz. 4208). Konsultacje trwały w terminie 6 kwietnia 2020 r. do 16 kwietnia 2020 r.

Ogłoszenie o konsultacjach umieszczone zostało w trybie określonym w przytoczonej powyżej uchwale:

1) w „Wiadomościach Ratuszowych” Nr 7 z dnia 27 marca 2020 r.,

2) na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Cieszynie w zakładce: Aktualności,

3) na stronie BIP Urzędu Miejskiego w Cieszynie, w zakładce: Tablica ogłoszeń.

Uwagi i opinie można było złożyć w formie:

1) elektronicznej, przesyłając wypełniony formularz konsultacyjny na adres: umcieszyn@finn.pl

2) papierowej, składając wypełniony formularz konsultacyjny w biurze podawczym Urzędu Miejskiego w Cieszynie, Rynek 1.

W wyznaczonym terminie nie wpłynęła żadna uwaga ani opinia w sprawie ww. projektu uchwały.

WAŻNE INSTYTUCJE / WIADOMOŚCI

● Cieszyńskie Centrum Informacji

Rynek 1, tel. 33 479 42 48,
mci@um.cieszyn.pl, api@olza.pl,
www.cieszyn.pl,
www.olza.pl

● Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego

ul. Kochanowskiego 14, tel. 33 47 94 367-70,
tel. alarmowy: 33 47 94 366,
gcr@um.cieszyn.pl. Po godzinach pracy dyżur pełni Straż Miejska.

● Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Skrajna 5, tel. 33 479 49 00,
www.mops.cieszyn.pl

● Punkt konsultacyjno-informacyjny dla osób nadużywających środków psychoaktywnych oraz ich rodzin

ul. Skrajna 5, pok. 11, tel. 33 479 49 31

● Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

ul. Skrajna 5, pok. 5, tel. 33 479 49 18, 33 479 49 19

● Powiatowy Ośrodek wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie (Hostel)

ul. Mała Łąka 17a, całodobowy telefon: 33 85129 29

● Punkt Interwencji Kryzysowej

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 53 54 (pon-pt, 8.00-16.00), w pozostałych dniach i godz. 33 851 29 29

● Hospicjum Domowe

ul. Wąska 2, tel. 691 771 892

● GRUPA AA

Cieszyn, ul. Ks. Janusza 3, tel. 33 479 53 54
Grupa „DROMADER” – spotkania w każdą niedzielę o godz. 17.00. Grupa „NOWA PERSPEKTYWA” – spotkania w każdą środę o godz. 19:00

● Klub Abstynenta „Familia”

ul. Błogocka 30a, tel. trzeźwości: 33 852 40 00
pon., czw., pt. 16.00–20.00 i wt., śr. 11.00–15.00

● Punkt ds. narkomanii

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55, czynny w środy w godz. 13:00-17:00. w piątki w godz. 11:00-15:00

● Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii „Kontakt”

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55,
www.bycrazem.com

● Miejski Zarząd Dróg

ul. Liburnia 4, tel. 33 858 28 90,
www.mzd.cieszyn.pl

● Pogotowia

Energetyczne: tel. 991,
Gazowe: tel. 992,
Ciepłownicze: tel. 993,
Wodociągowe: tel. 994,
Ratunkowe: tel. 999,
Policja: tel. 997,
Straż Pożarna: tel. 998,
Europejski Numer Alarmowy: tel. 112

● Starostwo Powiatowe

ul. Bobrecka 29, Szeroka 13,
tel. 33 477 71 44, www.powiat.cieszyn.pl

● Straż Miejska

ul. Limanowskiego 7,
tel. 986, 33 857 94 00,
www.sm.cieszyn.pl

● Szpital Śląski

ul. Bielska 4, tel. 33 852 05 11,
www.szpitalslaski.pl

● Urząd Miejski

Rynek 1, tel. 33 479 42 00, www.um.cieszyn.pl

● Zakład Budynków Miejskich sp. z o.o.

ul. Liburnia 2a, tel. 33 852 25 60,
www.zbm.cieszyn.pl

● Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o.

ul. Słowicza 59, tel. 33 479 41 00, zgk.cieszyn.pl

● Dyżury aptek

Farmarosa ul. Bobrecka 27 tel. 33 858 27 65

POLUB CIESZYN NA FACEBOOKU

Oficjalna strona Urzędu Miejskiego, informacje urzędowe: www.facebook.com/UMCieszyn.
Oficjalna strona miasta, zapowiedzi imprez kulturalnych i sportowych: www.facebook.com/CieszynRobiWrazenie.

INFORMACJA SMS

Chcesz otrzymywać ważne informacje z miasta bezpośrednio na swój telefon? Zarejestruj się w Miejskim Systemie SMS-owym i otrzymuj powiadomienia SMS o wydarzeniach kulturalnych i sportowych, a także ostrzeżenia i komunikaty. Wejdź na stronę www.cieszyn.pl i podaj swój numer telefonu.

WIADOMOŚCI RATUSZOWE

Informator Urzędu Miejskiego w Cieszynie

Bezpłatny Informator Urzędu Miejskiego w Cieszynie, ISSN: 1234-1746, Nakład: 6.000 szt

Wydawca: Urząd Miejski w Cieszynie
Ratusz, Rynek 1, 43-400 Cieszyn, tel. 33 479 42 00,
e-mail: wr@um.cieszyn.pl, www.cieszyn.pl

Zespół redakcyjny: Anna Żertka-Bednarek, Barbara Stelmach-Kubaszczuk, Łukasz Kazimierowicz
Redaktor naczelna: Anna Żertka-Bednarek

Projekt layoutu: Andrzej Pasierbski

Druk: Drukarnia „Kolumb”, ul. Kaliny 7,
41-506 Chorzów

ZWIERZAKI DO ADOPCJI

Pod opieką Fundacji „Lepszy Świat” znajduje się dużo psów i kotów, które czekają na nowy, kochający dom.

AGAT

To cudowny pies, który marnuje swój potencjał, czas i życie w schronisku. Agat jest piękny, dumny, ma dużo energii. To prawdziwy „psi dynamit”. Ale gdy znajduje się w pobliżu swego opiekuna, od razu staje się łagodną, słodką psinką. Uwielbia być głaskany. Wtedy jego czujne uszy potulnie kładą się na głowie, a jego oczy wypełniają się szczęściem i wdzięcznością. To naprawdę wyjątkowy pies! Szukamy ludzi, którzy okiełznąją ten pozytywny, radosny psi wulkan energii i zechcą wykorzystać typowe dla rasy pokłady inteligencji i wrodzonej chęci współpracy z człowiekiem. Agat jest w typie owczarka belgijskiego, ma około 7 lat, przebywa w schronisku w Cieszynie. Kontakt w sprawie adopcji: Sylwia: 668 435 381, Iwona 793 555 194, Kasia 782 717 771.

MAJA

Ta piękna, choć płochliwa kotka została znaleziona razem ze swoją siostrą w 2018 r. w Brennej jako małe kociaki. Trochę boi się ludzi, ale gdy wyczuwa kogoś dobrego, kto delikatnie się zbliża, to pozwala mu pogłaskać swoje piękne futerko. Jej siostra już dawno znalazła swój szczęśliwy dom. Maja z pewnością również chciałaby w końcu zaufać i znaleźć człowieka na całe życie, który cierpliwie ją do siebie przekona. Aktualnie kotka ma półtora roku i jest po sterylizacji. Czeka w cieszyńskiej kociarni, aż ktoś ją w końcu zauważy i pokocha. Kontakt w sprawie adopcji lub domu tymczasowego: Dominika: 663 572 377, Sabina: 881 798 630.

Znaczki plebiscytowe

Sytuacja na Śląsku Cieszyńskim po zakończeniu Wielkiej Wojny była skomplikowana: był to obszar mieszany wyznaniowo i narodowościowo, stąd spór o przynależność tych ziem do właśnie uzyskujących niepodległość państw miał zostać rozstrzygnięty poprzez plebiscyt, o czym zadecydowała Rada Najwyższa konferencji pokojowej w Paryżu 27 września 1919 roku.

ZNACZKI ZE ZBIORÓW MACIEJA DEMBINIÓKA

ZNACZKI ZE ZBIORÓW MACIEJA DEMBINIÓKA

Miał się on odbyć w trzy miesiące od przekazania decyzji o jego przeprowadzeniu stronie czechosłowackiej i polskiej i obejmować całe terytorium historycznego Śląska Cieszyńskiego oraz (na wniosek Polski) także tereny Spisza i Orawy. Termin ten następnie przesunięto na okres trzech miesięcy od przybycia do Cieszyna delegacji Międzynarodowego Komisarjatu Plebiscytowego pod kierownictwem Gustave de Manneville'a, co nastąpiło 30 stycznia 1920 roku, a 23 marca ogłoszono ordynację do głosowania. Rozpoczęto przygotowania do plebiscytu: Polacy powołali w Cieszynie Główny Komitet Plebiscytowy, natomiast Czesi w Ostrawie Komisję pro plebiscit na Těšinsku. Jednocześnie obie strony podjęły działania propagandowe (ale także rozmaite akcje siłowe), aby zdobyć głosy niezdecydowanych.

Regułą było wydawanie na obszarach plebiscytowych specjalnych znaczków pocztowych. Międzysojusznicza Komisja Plebiscytowa wydała szereg znaków na potrzeby plebiscytu na Górnym Śląsku, podobnie stało się w przypadku plebiscytu na Warmii i Mazurach. Zazwyczaj były to przestemplowane znaczki poczty Cesarstwa Niemieckiego (na stemplach umieszczano np. skrót C.G.H.S. – kompletnie nieczytelny dla odbiorców, a stanowiący francuską nazwę komisji: Commission de Gouvernement Haute Silesie), choć wydrukowano również znaczki specjalnie na tę okazję.

Podobnie było na Śląsku Cieszyńskim. 15 marca 1920 roku wprowadzono do

obiegu pocztowego serię znaków Poczty Polskiej z roku 1919 z czarnym nadrukiem S.O. 1920. Skrót ten odnosił się do francuskiej nazwy wschodniego Śląska – Silesia Orientale (choć dla mieszkańców był kompletnie nieczytelny i przez niektórych odczytywany był jako „Spisz i Orawa”). Co ciekawe, przedrukowano znaczki o różnych wartościach walutowych (przed wprowadzeniem marki polskiej na terenach Polski stosowano rozmaite waluty: fenigi i marki na terenie dawnego zaboru pruskiego oraz halerze i korony na terenie dawnego zaboru austriackiego, terenach Rosji okupowanych przez Austro-Węgry i na Śląsku Cieszyńskim – stąd konieczność emisji polskich znaków o różnej wartości walutowej): obok znaczków za 1, 1,50, 2, 2,50 i 5 koron w obiegu pojawiły się znaczki o wartości 5, 10, 15, 25 i 50 fenigów, które jednak spełniały rolę znaczków w walucie halerzowej, gdyż akurat ich nakład został wyczerpany. Podobne wydanie przedrukowe wyemitowała również Poczta Czechosłowacka.

Prócz wyżej opisanej serii również Rada Narodowa dla Księstwa Cieszyńskiego w dniu 2 stycznia 1920 roku uchwaliła wydanie znaczków plebiscytowych. Miały one pełnić również rolę propagandową, gdyż umieszczono na nich polski tekst: „Śląsk Cieszyński – Plebiscyt – Poczta Polska”, a ich projekty graficzne opracowane zostały już w grudniu 1919 roku przez artystów grafików: Józefa Czajkowskiego, Jana Raszkę i J. Zarzyckiego. Postanowiono wydać 10

wartości znaczków opłaty po 2, 5, 10, 15, 20, 25, 50, 100, 200, 500 halerzy, 9 wartości dopłaty po 2, 4, 5, 10, 20, 30, 50, 100, 200, 500 halerzy i 2 wartości znaczków gazetowych po 3 i 10 halerzy i umieścić na nich wizerunki m.in. Ślązaczki, herbu Śląska Cieszyńskiego, górala na progu chaty, wieży Piastowskiej, rynku w Cieszynie, kościoła drewnianego w Komorowicach, górników, hutnika czy rolnika. Znaczki te nie posiadały oznaczenia waluty i nie były ząbkowane. Pomimo intensywnych działań Rady znaczki nie zostały zaakceptowane przez władze i nie zostały wprowadzone do obiegu (rzekomo wpływ na taką decyzję miał protest strony czechosłowackiej). Do dziś zachowały się druki próbne na różnych rodzajach papieru i w rozmaitych kolorach, stanowiące ciekawy obiekt kolekcjonerski.

Latem 1920 roku sytuacja Polski była ciężka ze względu na niekorzystny przebieg wojny polsko-bolszewickiej i 10 lipca strona polska podpisała na konferencji w Spa deklarację o podporządkowaniu się decyzjom arbitrażu międzynarodowego w nadziei na pomoc mocarstw w prowadzonej wojnie. 28 lipca 1920 Rada Ambasadorów podjęła decyzję o podziale spornych terenów Śląska Cieszyńskiego bez przeprowadzania plebiscytu. Znaczki plebiscytowe były w obiegu jeszcze w sierpniu, po czym wycofano je, a Śląsk Cieszyński podzielono granicą istniejącą do dziś. ◆